

Riksdagens protokoll

2012/13:112

Tisdagen den 28 maj

Kl. 13.00 – 14.28

15.20 – 15.57

18.00 – 18.15

Protokoll
2012/13:112

1 § Återrapportering från Europeiska rådets möte

*Åtterrapporering
från Europeiska
rådets möte*

Anf. 1 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Europeiska rådet möttes i onsdags i förra veckan för att under en halv dag diskutera två aktuella frågor som båda är viktiga för Europas ekonomiska utveckling, dels energifrågorna, dels skattefrågorna.

Skattefrågorna har fått stor uppmärksamhet i flera länder under de senaste månaderna då det har framkommit att både välkända individer och företag på olika sätt har vidtagit långtgående åtgärder för att minimera sin skatt. Skattefrågorna är också en av det brittiska G8-ordförandeskapets prioriterade frågor. Detta är viktigt eftersom det i många fall inte räcker med europeiska lösningar utan det krävs globala regler för att skapa likvärdiga konkurrensvillkor.

Energifrågorna äger ständig relevans från många olika utgångspunkter. För många länder handlar det om försörjningstrygghet och vilja att diversifiera sina energikällor såväl som sina energileverantörer. Det handlar också om att ha tillgång till energi till rimliga priser för att säkra industrins konkurrenskraft och för att minska hushållens energinota.

Långsiktigt är förmodligen den viktigaste frågan vilken inverkan på miljö och klimat som vår energikonsumtion har. Det handlar om att hitta de rätta incitamentsstrukturen för att göra övergången till fossilfria energikällor både så snabb som möjligt och så smidig som möjligt.

Herr talman! Europeiska rådet enades vid mötet i förra veckan om ett antal åtgärder för att nå målsättningen om en fullbordad inre energimarknad till 2014 för att utveckla sammankopplingen mellan medlemsländernas el- och gasnät på ett sådant sätt att energiöar elimineras fram till 2015.

Bland dessa åtgärder återfinns genomförandet av det tredje energipaketet, därtill hörande lagstiftning, till exempel direktivet om främjande av förnybar energi och direktivet om säkra gasleveranser. Kommissionen kommer att återkomma med en rapport om genomförandet av den inre energimarknaden tidigt 2014.

Europeiska rådet enades också om ytterligare åtgärder för att underlätta investeringar i energiinfrastruktur. Bland dessa åtgärder återfinns en revidering av statsstödsregler för att underlätta vissa infrastrukturinvesteringar, utfasning av subventioner som är skadliga för miljön och ekonomin och ytterligare satsningar på forskning och utveckling. Det fastslås också att finansieringen av infrastrukturinvesteringarna i huvudsak ska

komma från marknaden. Infrastrukturfrågan har varit särskilt viktig för de medlemsländer som har ett stort importberoende och endast en eller möjligen ett fåtal leverantörer.

Herr talman! Det är mycket positivt att skrivningen om ett nytt ramverk för klimat- och energipolitiken för 2030 kunde stärkas. Vi enades om att i mars 2014 återkomma till denna fråga för att fastlägga den gemensamma klimatpolitiken inför de internationella förhandlingarna om ett nytt klimatavtal – på fackspråk kallas detta COP 21 – som ska hållas i Frankrike 2015. Inför detta möte kommer kommissionen att lägga fram konkreta förslag som tar sin utgångspunkt i deras grönbok om energi- och klimatramverket.

Slutligen diskuterades behovet i vissa länder av en diversifiering av energikällor samt vikten av att inhemska energikällor – här syftar man huvudsakligen på den mycket omdiskuterade skiffergasen – utvinns på ett säkert och hållbart sätt.

Slutligen berördes också vikten av energieffektivitet och effekten av höga energipriser. Kommissionen kommer att utarbeta en särskild analys av de faktorer som påverkar priserna för europeiska hushåll och för företag före årets slut.

Herr talman! Sverige och flera likasinnade länder har drivit att energipolitiken inte kan frikopplas från klimatpolitiken. Ett nytt ramverk för 2030 behövs för att skapa en långsiktig klimatpolitik. Det behövs också för att ge industrin och konsumenterna stabila och långsiktiga förutsättningar. Detta är viktigt inte minst för investeringsklimatet, och det främjar därmed tillväxt och konkurrenskraft i Europa. Det är därför glädjande att slutsatstexten innehåller en tidtabell för den fortsatta diskussionen på detta område.

Sverige stöder också fullbordandet av den inre marknaden till 2014. Vi driver att denna marknad måste vara baserad på priser som även speglar koldioxidkostnaderna. Detta är en förutsättning för att klimat- och energimålen ska uppnås på ett kostnadseffektivt sätt.

Herr talman! Den andra fråga som diskuterades vid toppmötet handlade om skatteflykt, skattebedrägerier och skatteundandragande. Det är frågor som vi från svensk sida genomgående har fäst mycket stor vikt vid. Som jag sade till EU-nämnden inför toppmötet är dessa frågor viktiga av två skäl. För det första minskar skattebedrägerier och skatteflykt medlemsländernas förmåga att få in inkomster till statskassan. Därmed minskar möjligheterna att genomföra den ekonomiska politik som ett land väljer. För det andra handlar det om rättvisa. Att alla människor och företag följer och respekterar de skatteregler som finns är en förutsättning för social och politisk acceptans för den förda politiken.

Vi kunde i förra veckan enas om att utöka det automatiska informationsutbytet vad gäller inkomster av kapital mellan länder både inom EU och internationellt. För att göra detta är det viktigt att länder som kan konkurrera med Europas finanssektor lever upp till samma villkor. Därför kommer EU att snarast inleda förhandlingar med ett antal tredjeländer på grundval av det så kallade sparandedirektivet. Här är framför allt förhandlingarna med Schweiz särskilt viktiga för att länder som Luxemburg och Österrike slutgiltigt ska acceptera sparandedirektivet.

Vi enades också om att intensifiera arbetet för att motverka aggressiv skatteplanering och vinstöverföringar mellan länder och ytterligare åt-

gärder mot penningtvätt. Från svensk sida välkomnar vi att arbetet med dessa frågor påskyndas genom EU och internationellt. Vi har till exempel ställt oss bakom det initiativ som Frankrike, Storbritannien, Italien, Spanien och Tyskland har tagit vad gäller ett bredare automatiskt informationsutbyte om kapitalinkomster. Initiativet är viktigt eftersom det omfattar fler typer av kapitalinkomster än det sparandedirektiv som finns inom EU.

Herr talman! Vi fattade också formellt beslut om att Europeiska kommissionen även i fortsättningen ska bestå av en medborgare från varje medlemsstat i stället för att som det fanns förslag på tidigare minskas till två tredjedelar av antalet medlemsstater. Detta är ett resultat av de förhandlingar som ägde rum efter det negativa resultatet i folkomröstningen i Irland 2008 vad gäller Lissabonfördraget.

Slutligen ägde en kort diskussion om Syrien rum. Storbritannien med stöd av Frankrike ville att Europeiska rådet skulle ge en signal om beredskap att lyfta på det vapenembargo som nu råder. Detta gick dock inte igenom eftersom andra medlemsländer, inklusive Sverige, motsatte sig att dokumentet gav en sådan signal. Som kammaren redan vet kom detta att i stället behandlas under utrikesministrarnas möte i går.

Herr talman! Jag är därmed redo att svara på kammarens frågor.

Anf. 2 MARIE GRANLUND (S):

Herr talman! Jag vill tacka statsministern för åiterrapporten från Europeiska rådet.

Även om det inte är så många skarpa förslag i de slutsatser som har kommit är det positivt att man kliver av krisstolen för några minuter och diskuterar viktiga frågor som klimat, miljö och energi, och självklart också skatter. Detta är någonting som är väldigt viktigt för tillväxten, och det har pratats på tok för lite om tillväxt och hur man får i gång Europa igen.

Vår utgångspunkt när vi pratar om energi är att vi vill se ett fossilfritt samhälle, ett samhälle utan utsläpp av växthusgaser och med hundra procent förnybar energi.

När vi i EU-nämnden hade förberedelser inför toppmötet tog vi socialdemokrater upp att vi skulle vilja att statsministern drev på om nya, bindande mål för förnybar energi efter 2020. Det är otroligt viktigt av många olika skäl. Dels är det viktigt i sig, dels är det viktigt för att skapa förutsägbarhet för näringsliv och för människor. På samma sätt som vi skulle behöva en blocköverskridande överenskommelse på energiområdet som gav förutsättningar här i Sverige är det viktigt att få till stånd en sådan i EU.

Min fråga är om statsministern tog upp någonting av detta.

För ett par månader sedan stod statsministern här i talarstolen och ondgjorde sig över att en socialdemokratisk EU-parlamentariker hade röstat emot vad gällde långtidsbudgeten. Då är min fråga: Har statsministern några synpunkter på att fyra moderata svenskar röstade emot det som var tänkt om utsläppshandeln? Eller har statsministern synsättet att ekonomi är viktigt men inte klimat och miljö?

Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Jag tror inte att det finns någon runt om i världen som inte vill ha en situation där vi bara kan säga att vi önskar en fossilbränslefri värld utan klimatpåverkan. I Europa är nu fossilbränsleberoendet 90 procent. Alla formuleringar av typen att vi vill bli av med det måste onekligen svara på frågan: Hur ska det gå till?

Det är lättare för länder som Sverige, som är det land som ligger längst fram när det gäller att ha förnybar energiandel och nu snart når 50 procent. Men vi ska notera att flera av de största och tyngsta industrinationerna under senare år har rört sig från siffror nere på 1 procent upp till 2 ½–3 procent. Det är i ljuset av det vi ska förstå de diskussioner vi nu för.

Vi ska dessutom lägga till en sak. I USA sker nu en utveckling där man har funnit omfattande mängder skifferbaserad gas, vilket gör att man delvis skiftar om i sin fossila bränsleanvändning bort från kol över till gas. Det är fortfarande inom familjen fossila bränslen, så det är inte det långsiktiga svaret. Men det växlar ned från kol med större emissioner till något som har mindre. Men det får också en annan inverkan. Det gör att det helt plötsligt uppstår ett kolutbud till sjunkande priser, vilket nu påverkar också den europeiska marknaden.

De facto är det som sker i delar av Europa i dag alltså att vi återvänder till ökad fossilbränsleanvändning. Detta sker också i ljuset av bland annat Tysklands beslut att avveckla hela sin kärnkraftsproduktion. Mycket av diskussionerna handlar snarare om: Hur ska det här fossila bränslet forslas fram? Hur ska det nå fram till sina slutanvändare?

I ljuset av det var jag och några andra drivande i att säga att den här situationen måste mötas med mer prismekanismer och mer marknadsbaserat tänkande, som rätt tar in också klimatpåverkan av ökad fossilbränsleanvändning. Det är, menar jag, det överskuggande problemet i stora delar av Europa.

I den delen har utsläppshandeln mycket liten påverkan, med de låga priser som nu råder. Regeringens uppfattning är att man visst kan medverka till att ta ned en del av de utsläppsrätter som tidigt fanns för att få mer av prismekanismen att fungera. Men den invändning som framförs av en del är: Det är att ändra i regelsystem och närmast att straffa en industri som har gjort delvis det som var syftet, nämligen att minska sina egna emissioner. Till det kommer dessutom lågkonjunktorens effekter och det faktum att delar av Europa befinner sig i recession.

Sveriges regering kommer att agera på det sätt som vi har enats kring, och det ska upp för ytterligare en behandling i Europaparlamentet.

Det är så här diskussionen går i Europa. Sveriges röst är inte otydlig, men den är en av många röster i en verklighet som är ganska komplicerad. Och där är, som sagt, det överskuggande problemet att för många fortsatt trängtar efter lägsta möjliga pris för tillgång till energi, som i de allra flesta fall handlar just bara om att använda fossila bränslen.

Anf. 4 MARIE GRANLUND (S):

Herr talman! Jag får tacka för svaret från statsministern, även om jag inte är helt nöjd. Jag tycker att Sverige skulle göra sin röst hörd när det gäller klimat- och miljöfrågor på ett helt annat sätt. Eftersom statsministern i återrapporten för några månader sedan tog upp och kritiserade

enskilda socialdemokratiska parlamentariker i Europaparlamentet måste jag ändå undra vem statsministern är mest lojal med, om det är miljöministern, som har den bestämda uppfattningen att utsläppshandeln är ett väldigt viktigt verktyg för att komma till rätta med klimatomställningen, eller om det är Europaparlamentarikerna. Jag tycker att det är en fråga som det är befogat att ställa, med tanke på historien för ett par månader sedan här.

Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Vi har ju den ordningen i Sverige att vi har ingått en koalitionsregering där vi förutsätter att de partier som ingår i den koalitionsregeringen i mesta möjliga mån förmår sina riksdagsgrupper att rösta i enlighet med ingångna överenskommelser. Jag ber att få påpeka för denna riksdag att vi i regeringsformen dock är bundna av det faktum att riksdagsledamöter kan rösta hur de vill. Det kan en riksdagsledamot också komma ihåg när frågan riktas till en annan person huruvida vi ska utöva lite större kontroll över hur vi röstar.

En poäng är att vi aldrig har kommit överens om att detta ska gälla fullt ut i andra forum, att vi måste rösta på ett visst, specifikt sätt i Europaparlamentet, i landsting, i regioner eller i kommuner. Där har vi konstaterat att partier står var för sig. Ibland får det en inverkan, eftersom det finns ett medbeslutande.

Jag tycker naturligtvis att det är värre när företrädare står här och framställer det som att man har en uppfattning och sedan röstar på precis konträrt sätt nere i Europaparlamentet.

Jag har försökt redogöra för att här finns olika synsätt. Det finns de som hävdar att man inte ska gå in och ändra i ett system som kanske till och med har levererat precis vad som var tänkt, vilket jag tror är några Europaparlamentarikers syn. Men regeringen har ändå landat i att utsläppshandeln nu är nere på så låga prisnivåer och därmed får så liten effekt att vi trots detta anser att man bör stryka en hel del utsläppsrätter. Så kan politik också balansera mellan olika, helt acceptabla uppfattningar, och till slut landar vi ett beslut.

Anf. 6 NILS BROWN (M):

Herr talman! Tack, statsministern, för åtterrapporeringen!

Vid samrådet med EU-nämnden inför Europeiska rådet tog statsministern upp att koldioxidutsläppen i Europa ökar i stället för att minska. Att Sverige är bäst i klassen på miljöarbete ska vi vara stolta och glada för, men globala miljöutmaningar kan vi inte lösa själva hur gärna vi än skulle vilja. Därför är det oroväckande att inte alla medlemsstater gör sin hemläxa för att nå klimatmålen, de som redan är uppsatta.

Glädjande är dock att det i slutsatserna på energiområdet finns flera skrivningar, som statsministern har varit inne på, för förnybar energi och vikten av att fasa ut subventioner på bland annat fossila bränslen, något som vi i Sverige redan har gjort.

Men vi vet alla här inne att fina ord också måste mötas av nationell handling. Därmed blir min fråga till statsministern om han bedömer att viljan till nationella beslut för att nå klimatmålen har ökat den senaste tiden eller om det är många som pekar på någon annan.

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Jag vill understryka att jag beskriver en utveckling där jag ser en återgång till ökad fossilbränsleanvändning i Europa och hänvisar bland annat till Tysklands beslut att avveckla sin egen kärnkraft och de prismekanismer som verkar när USA utvinner väldigt mycket gas.

Jag är inte alldeles säker på att det ska översättas direkt till att EU avviker från sina egna målformuleringar. I den redovisning vi får ser det ut som att vi möjligen kommer att nå fram till de 2020-mål vi har satt upp, alltså en 20-procentig reduktion av växthusgaser fördelad över hela EU och en ökning till 20 procent förnybar energiandel.

Men senare tids signaler i recessionens och krisens Europa är att de som mer beskriver utmaningarna som att man behöver stöd för transportvägarna och infrastrukturen för att forsla fossilbränsle har vuxit i volym.

Det kan också ses i frånvaron av möjligheter att flytta fram diskussionen om hur ett ramverk ska se ut efter 2020, alltså till 2030, och om vi ska gå vidare med att ytterligare höja våra målformuleringar.

Vi är väl medvetna om att Europeiska unionens mål om 20 procents reduktion är för lågt i förhållande till vår ambition att nå tvågradersmålet, men samtidigt är detta det enda exemplet i världen på en bördefördelad, lagreglerad reduktion av utsläppsrätter i en värld där väldigt många andra inte har denna typ av lika tuffa målsättningar. Grundproblemet är, vilket vi ärligt måste säga till våra väljare, att Europeiska unionen inte längre har den här frågan ensam i sin hand. Vi är nu på väg ned till att gemensamt stå för bara 10 procent av utsläppen. 90 procent är alltså genererad, med stor klimatpåverkan, utanför EU. Man kan upprepa hur många gånger man vill att EU och den utvecklade världen ska ta sitt ansvar, men ändå kommer man inte att klara tvågradersmål och andra typer av utmaningar med mindre än att de som i dag pekar på någon annan gör mer.

De viktigaste är USA och Kina, och därefter kommer alla snabbväxande ekonomier: Indien, Brasilien och ett land som vi har äran att ha besök från i dag, nämligen Indonesien. Vi måste också göra mer, men det är tillsammans vi måste lösa klimatutmaningen. Det är fortsatt för många som tycker att det är någon annan som ska göra det.

Anf. 8 NILS BROWN (M):

Herr talman! Tack, statsministern, för svaret! Du avslutade precis där jag tänkte fortsätta. Om Sverige inte kan vara ensam spelare och göra sin hemläxa i EU-samarbetet kan EU heller inte lösa den globala klimatutmaningen. Min följdfråga blir: Ser du en möjlighet att komma framåt med de nya målen och att EU kan bli en samlad röst för att nå ett globalt klimatavtal liknande det som vi binder inom EU, där vi kan få med de länder som du räknar upp, bland annat USA och Kina? Detta tror jag är väldigt viktigt för att nå tvågradersmålet på sikt.

Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Vår tanke var att det legalt bindande avtal som vi har mellan 27 medlemsländer i EU skulle kunna stå modell för att binda åtminstone hela den utvecklade världen. Det är för övrigt så Kyotoprotokollet byggdes upp, alltså med åtaganden som skulle anses bindande.

Utvecklingen runt om i världen har dock gått i motsatt riktning. Vi bör notera att när vi nu förlänger Kyotoavtalet en andra period är det flera länder som kliver av. Japan och Kanada lämnar avtalet. Det är i hög grad i dag ett avtal bara för Europa.

Det har framkommit att många länder inte tänker underkasta sig ett legalt bindande ramverk. Det kan aldrig få stöd i USA:s kongress, har man beskrivit för oss, och man har sagt att det inte kommer att fungera i Indien eller få stöd i Kina. Därför har vi mer talat om ett ramverk som ramsätter nationella mål som är tillräckliga för att vi tillsammans ska nå tvågradersmålet. Där är vi inte, men jag tror att det är en mer framkomlig väg. Det är den väg vi måste jobba efter.

Indonesien, vars president jag talade med nu på förmiddagen, har ett 26-procents reduktionsmål fram till 2020. Det är bra, men då ska man veta att Indonesien har väldigt stora utsläpp. Det finns målformuleringar också i Kina. USA skulle behöva göra väldigt mycket mer på målformuleringssidan, men jag tror att det är på den här vägen vi måste jobba fram det.

Därför tycker jag att det viktiga vi gjorde var framskjutningen i texten, för nu ber vi kommissionen och Europeiska rådet att förbereda hur vi ska agera inför 2015, och det är ett steg framåt.

Anf. 10 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr talman! Tack, statsministern, för åtterrapporten från EU-toppmötet, som var ett mycket viktigt möte, dels för att det inte var någon panik med åtgärderna eller besluten, dels för att de var långsiktiga. Energifrågorna är, precis som statsministern sade, nära sammankopplade med klimatfrågorna och dessutom med skattefrågorna, som är viktiga för att få in skatteinkomster till den gemensamma välfärden.

Många av de punkter man diskuterade på toppmötet är inte särskilt revolutionerande och kommer inte att innebära särskilt mycket i praktiken. Den enda större nyheten är beslutet om att fasa ut miljömässigt skadliga subventioner, bland annat till fossila bränslen. Det är ett nytt beslut, men i övrigt rullar man på i gamla hjulspår, och besluten ska komma till nästa vår.

Statsministern började med att berätta hur viktigt det är med klimat- och energifrågorna och ber sedan nästan om ursäkt och säger att det inte spelar någon roll vad Sverige gör eller att vi alls gör något, för det är så många länder som har en annan agenda. Jag skulle vilja se lite mer visioner och konkreta mål från statsministerns sida. Hur ska vi lyckas få ett bra beslut till nästa vår? Det handlar om bättre energieffektiviseringar, om att nå målet om 100 procent förnybart och om alla de frågor som måste få ett positivt beslut nästa vår.

Statsministern nämnde att han hade haft samtal med några likasinnade länder. Vilka är dessa? Kan man se till att få en arbetsgrupp, och hur ska man kunna bearbeta de länder som är emot den utveckling som är nödvändig för att vi ska nå målet om att 100 procent ska komma från förnybara energikällor? Nästa vår ska det tydligen fattas ett övergripande beslut.

Arbetet måste sättas i gång nu. I det arbetet anser jag att statsministern ska vara lite visionär och målinriktad och inte säga att allt är så

svårt, för då kommer man ingenstans som statsminister. Fram med målet och visionen om 100 procent förnybart! Det är målet också i Europa.

Anf. 11 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Detta är en beskrivning av hur vi redan har arbetat under många år. Det är inte alls så att vi saknar visioner. Det finns till exempel fastslaget att 80–95 procent av alla utsläpp ska vara borta till 2050. Låt mig bara påpeka att det inte finns något enklare för en politiker i vår tid än att lova något till 2050. Jag vet inte hur många av den här kammarens ledamöter som tänker vara kvar 2050.

Man säger: Säg något visionärt! Ja, det är faktiskt ingen konst: Vi vill inte ha några fossilbränslen alls. Vi vill inte ha några utsläpp. Vi vill inte ha någon klimatpåverkan. Det var visionärt. Men det är inte detta som är problemet, Ulf Holm. Problemet är att få detta att fungera i verkligheten – stegen på vägen.

Man kan inte säga till ett land som har gått från 1 procents förnybar energiandel till 2 ½ procent att det nu är dags att bli helt försörjda av förnybar energi och det helst inom ett par år, för man kommer helt enkelt inte att ta detta på allvar. Man har inte möjligheten att åstadkomma detta, och då är det inte frågan om visioner utan om hur snabbt man ska få alla att stänga öronen och sluta bry sig, för det blir uppenbart att de som talar inte förstår vad de pratar om.

Sverige är kraftigt pådrivande, men man säger att det är lätt för Sverige. Vi har snart 50 procent förnybar energi. Visst, säger de, men har ni sett hur ert land ser ut med all skog, alla vattendrag och alla goda vindförhållanden, så att man kraftigt kan bygga ut vindkraften? Alla länder ser inte likadana ut.

Jag ska gärna välkomna det fullkomliga stöd jag hoppas få från riksdagen när vi gör ungefär det vi nu gör. Låt oss då bygga kablar och integrera andra länder! Låt oss använda det faktum att vi har bättre produktionsförutsättningar! Låt oss använda den svenska kärnkraften och andra energiproduktionsmedel som inte har klimatpåverkan och exportera denna klimatrena elektricitet till länder som i dag är helt fossilbränsleberoende. Det vore en insats för klimatet. Var är Miljöpartiet den dag vi föreslår detta? Det ska bli intressant att se.

Anf. 12 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr talman! Tack, statsministern! Nu fick statsministern upp ångan riktigt, och det tycker jag är bra. Det här är viktiga frågor, och jag förstår mycket väl den utmaning som finns i många av EU:s länder när det gäller förnybart. Man kan som statsministern säga att det är dåligt att de bara har ökat från 1 procent till 2 ½ procent, men man kan också se det positivt som att man har mer än fördubblat andelen förnybar energi i de länderna, och man kan göra mer.

Visst finns det olika förutsättningar mellan länderna. Sydeuropa har mycket solenergi. Spanien jobbar mycket med solpanelsfrågorna och solenergifrågorna. Där måste man få hjälp. Vi måste tillsammans jobba för att nå målet om 100 procent förnybart. Det arbetet måste till.

Jag skulle gärna sträcka ut en hand och säga att Miljöpartiet gärna hjälper statsministern i detta arbete, men frågan är: Tycker verkligen Moderaterna att miljöpolitiken är viktig, med tanke på att man i EU-

parlamentet går emot utsläppshandelsminskningen och därmed förstör den framtiden? Där kan jag intyga för statsministern att Miljöpartiet röstar på samma sätt både i riksdagen och i EU-parlamentet.

Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Frågan är vad som så att säga är huvudmålet. Är det att vi ska vara konstruktiva och åstadkomma något för klimatet, eller ska vi partipolitiserar och misstänkliggöra varandra? Det råder ingen otydlighet om Sveriges position i Europeiska unionen. Man upplever oss som tillhörande en krets av länder som är mycket pådrivande.

Jag har redovisat inför EU-nämnden om det som sker när vi bland annat ställer oss frågan: Kan vi växla upp ytterligare på medellång sikt? Det handlar om när jag upplever att det skulle spela roll, alltså 2030, då man måste börja ta ansvar för vilka beslut man också fattar.

Men då är det en växande grupp av länder som säger: Då vill vi att det ska vara frivilligt, och då vill vi inte ta på oss ytterligare åtaganden. Man återkommer till att energifrågan är något annat än när vi diskuterar den i Sveriges riksdag. Energifrågan är försörjningsvägar för fossila bränslen som man gärna tycker att någon annan ska betala.

De är också folkvalda. De är också folkligt förankrade. De åker också tillbaka till sina parlament och förankrar hur diskussionerna har gått. Sedan möts en klubb av demokratier.

Det är mycket tydligt var Sverige står. I den delen har jag många gånger sagt att vi bara fortsätter en svensk resa som inleddes av regeringar före min. Men vi har bidragit med att ytterligare förstärka våra svenska styrmedel och att driva positionerna, ungefär som de såg ut. Vi har i de flesta fall dessutom växlat upp dem jämfört med hur de såg ut före 2006.

Det är inte där problemet sitter. Problemet sitter mycket mer i det jag försökte beskriva. Jag skulle vilja säga att just nu är problemet det faktum att fossilbränsleanvändning nu återkommer i delar av marknaden. Det är inte bra att vi backar när vi faktiskt i flera hänseenden har flyttat fram positionerna, för det vill jag ändå säga att vi har gjort.

Jag har sett en framflyttning av förnybart, av styrmedel och av reduktioner i Europa som jag snarare saknar i andra delar av världen.

Vi ska vara oroade just för den här närtida utvecklingen, för den är i fel riktning. Det tycker vi, tror jag, oavsett partifärg i denna riksdag.

Anf. 14 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! Även jag vill tacka statsministern för återrapporteringen.

Jag vill fråga om och ha synpunkter på den fjärde delen, som var uppe, nämligen skattedelen. Jag tror för min del att det är viktigt att Europeiska unionen arbetar med detta, så att Europeiska unionens alla länder inte kan vara ett skatteparadis.

Jag har förstått att två länder, Österrike och Luxemburg, har särkrav i det här avseendet.

Min första fråga gäller hur statsministern bedömer detta. Vilka möjligheter finns det att gå vidare så att alla länder kommer att omfattas av detta?

Jag hörde i och för sig att Schweiz som står utanför är ett särproblem i närheten.

Men i förra veckan antog riksdagen, just när statsministern var borta, tror jag, skatteavtal med Jamaica och Indien samt informationsavtal med Panama och Seychellerna. Det är dags att flytta hem pengarna från Seychellerna, med andra ord.

Jag tror att den geografiska spridningen på det här, som vi ser, visar vikten av att vi arbetar intensivt också med finansiella frågor – utöver att vi behöver pengarna här hemma – så att vi undviker att det kan bli skatteparadis långt borta.

Jag vill fråga statsministern hur han bedömer att vi kan gå vidare med detta, för det tror jag är en viktig fråga när det gäller att ha sammanhållning inte bara i Sverige utan också i hela Europa.

Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Utgångspunkten är att kapital är flyktigt. Det går att flytta över gränserna. Det är rent nödvändigt att det går att göra det. Annars skulle våra stora svenska industriföretag inte kunna finansiera sig och i realiteten inte kunna fungera som de exportföretag de är. Den som tror att vi löser detta genom att stänga in våra kapitalsystem nationellt kommer i princip att se hela den svenska industribasen och grunden för vår välfärdsfinansiering erodera. Det är alltså inte svaret.

Vi har att leva med detta rörliga och flyktiga kapital. Då är det egentligen två saker vi diskuterar.

Vi diskuterar de individer och företag som helst inte vill betala någon skatt alls. För detta har det funnits skatteparadis och öar dit man kunnat föra över pengar. Avsikten är att helt undgå beskattning.

Här har tagits viktiga steg, närmast historiska, skulle jag vilja säga, för att bryta upp denna möjlighet att faktiskt undandra stort kapital från beskattning. Det bygger väldigt mycket på att automatisera, byta information och få länder att införa krav på olika former av beskattning.

Eftersom det är en global fråga – kapital är flyktigt – är det viktigt att ordförandeskapet i G8, alltså Storbritannien, också betonar detta i den globala familjen. Det kan inte bara bli Europa som gör detta. Man kan, som sagt, placera sitt aktiekapital också i andra delar av världen. Och i förlängningen av det vi har diskuterat för vi nu diskussionerna på det sättet.

Schweiz spelar roll, för det är ett av de länder i Europa som har den största finansiella industrin. Storbritannien, Schweiz och Sverige är ju tungviktarna när det gäller finansindustri i Europa. Och är det landet helt utanför EU och möter en konkurrens där andra har helt andra typer av regelsystem riskerar det att bli kvar som en ö med andra regler än vad som gäller för övriga Europa.

Det är väl känt att väldigt mycket av kapital, från både företag och individer, finns just i Schweiz. Alltså spelar det väldigt stor roll att också Schweiz blir en del av detta. Det är egentligen det som Österrike och Luxemburg har sagt. De tycker att det här är rätt utveckling. De står också bakom slutsatstexterna. Men man måste säkerställa att det gäller att inte länder får bli kvar med helt andra villkor.

Och det är ju vår avsikt att gå i den riktningen när det gäller Schweiz.

Sedan finns det en annan aspekt av detta. Det handlar om dem som trots allt vill betala skatt. Då handlar det om att konkurrera om det kapitalet, och då har vi olika baser och olika skattesatser för företag och indi-

vider. Det är mer av en öppen konkurrens, men den letar sig också in i våra diskussioner. Men det är det här första, framför allt, som vi har lärt oss att agera gentemot.

Anf. 16 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! Tack så mycket, statsministern! Detta med Schweiz är helt riktigt. Men även Luxemburg har samma karaktär med 22 gånger större banksektor än hela bruttonationalprodukten. Det är ett mycket speciellt fall där. Men vi har också sett Cypern inom EU som under senaste tiden har haft väldiga finansiella problem beroende på att man har attraherat kapital som det egentligen inte har funnits någon verksamhet för.

Jag tror för min del att det är viktigt att EU går före, om det går att använda det uttrycket, och ser till att det inte blir sådana här öar där man kan placera kapital, där de inte är ordentligt verksamma i tjänste- och varuproduktion.

Jag skulle vilja ställa en fråga till statsministern med anledning av det som han säger om Schweiz. Jag inser också att detta är nyckelfrågan i Europa just nu. Vad finns det för möjligheter för Europeiska unionen att gemensamt agera i frågan om Schweiz?

Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Som är känt står Schweiz utanför EU, men det är ett land som i delar – det har vi också sett när det gäller Norge och en del andra länder – ändå väljer att följa väldigt mycket av regelverk som växer fram inom Europeiska unionen.

Schweiz betydelse är av den arten att detta också är helt centralt för G8 och den globala ansträngningen när det gäller hur vi ska nå fram kring detta. Det måste helt enkelt ske i dialog och samtal med ledande befattningshavare i Schweiz. Det har också, vill jag återigen påpeka, gått i precis den riktningen, att det öppnar upp och att man också är med i automatisering kring informationsutlämning.

Jag delar helt uppfattningen att det inte bara är isolerat till Schweiz. Gunnar Andrén nämner två närtida exempel som vi också har att förhålla oss till, Luxemburg och Cypern.

Det är ett av skälen till att Europa nu diskuterar en gemensam banktillsyn, just för att säkerställa att vi blir bättre på att detektera problem som är relaterade till finansiell sektor och att vi hittar metoder för att gemensamt kunna agera.

Vi kan titta i vår egen närhet, på det isländska exemplet. Det var också en ekonomi där bankomslutningen var flera gånger större än landets samlade bnp. Får man då problem i sin banksektor välter det hela staten. Det är klart att för detta måste vi ha metoder att skydda oss.

Det handlar om motståndskraft och vägar att hantera bankfallissemang, som alltså inte bara vi kan ställa krav på här i Sverige. Det spelar också roll för oss att andra länder har det antingen nationellt eller att vi har gemensamma översynsmöjligheter på europeisk grund. Det är ju kärnan i vad bankunionen nu syftar till att komma fram till.

Det är fler steg kvar att ta, men det är just för att möta det inbyggda problem som följer av att vissa länder har mycket stor exponering till finansiella marknader.

Anf. 18 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr talman! Tack, statsministern, för återrapporten!

Centerpartiet har, som bekant, i många årtionden varit väldigt engagerat i miljö- och energifrågorna. Centerpartiet har nu också miljöministerposten och har traditionellt haft den posten i borgerliga regeringar samt har ett djuplodande engagemang som går långt ut bland gräsrotterna i frågorna.

Därför är vi särskilt glada att de skrivningar som ligger kvar betonar hållbarheten i energifrågorna. Samtidigt finns en annan parameter i ungefär samma skrivningar som handlar om priset på den energi som produceras, för den enskilde konsumenten och i allra högsta grad också för industrin.

Jag ställde frågan inför detta möte om huruvida det skulle uppkomma en diskussion om de tullar man nu diskuterar att införa på solpaneler, från i detta fall Kina, som är billigare än de europeiskt producerade, där man använder Europeiska unionen som institution för att skapa ett protektionistiskt system som i slutändan leder till att färre konsumenter kommer att ha råd att skapa sig en grön, egen elproduktion hemma på sitt eget tak.

Min första fråga är alltså om det uppstod någon sådan diskussion.

Centerpartiet har också varit väldigt drivande i hela diskussionen om införandet av koldioxidskatter, vilket vi kan se har varit ett bra medel för att minska de svenska utsläppsnivåerna. I de andra europeiska länderna finns det varianter på systemen men ingen i närheten av att ta ut så pass höga skatter som vi gör i Sverige.

Vi tror för vår del att en kombination av handel med utsläppsrätter och tydliga koldioxidskatter som driver produktionen bort från sådant som tillför växthusgaser till sådant som är betydligt renare är en välkommen väg. Vi vill inte se att Europeiska unionen inför gemensamma koldioxidskatter.

Däremot finns det all anledning att i ett gemensamt forum som rådet diskutera hur man kan göra för att uppnå någon typ av konkurrensneutralitet i detta. Där är vår ingång att de andra länderna bör införa sådana system och göra dem tyngre för att svenska industrier och konsumenter inte ska straffas ut på grund av att vi är bättre och miljövänligare.

Anf. 19 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Det är väl känt att industriell ekonomi väldigt ofta handlar om skalekonomi, alltså helt enkelt om att få fram produktion med så pass stor volym att det i sig blir prissänkande. Det har vi sett på väldigt många områden.

Det som har skett här är att Kina, som, ska man minnas, fortfarande har en energibalans där strax under 70 procent av deras energianvändning är kolbaserad och därmed bidrar med gigantiska utsläpp till klimatpåverkan, vid sidan av detta i sitt jätteland nu har inlett en omfattande produktion av solpaneler i volymer som naturligtvis överstiger vad någon annan kan åstadkomma. Därför får man på plats just sådana skalfördelar som den typen av produktion ger, och detta söker man sig nu in på europeiska marknader för att kunna exportera.

Det som då händer är att den lokala produktionen av solpaneler runt om i Europa helt plötsligt märker att det är svårt att priskonkurrera. Då

blir det som alltid en diskussion om vi nu ska införa tullar för att, som det heter, skydda vår egen produktion, eller om vi på något annat sätt och i öppen konkurrens ska försöka lösa detta.

Föga förvånande delas Europa i synen på detta. Vi har något större medlemsland som här liksom så ofta förut företräder en protektionistisk linje, medan vi tillhör den del av familjen som menar att frihandel i grunden är svaret, och vi får i så fall möta detta med att bli ännu mer konkurrenskraftiga eller försöka hitta en grund för egna skalfördelar. I grunden är det ju bra om Kina tyngre växlar över till solenergi och använder det inhemskt för att trycka tillbaka sin kolanvändning.

Vi hade ingen längre diskussion om detta på Europiska rådet, men i förarbetena inför detta är det mycket tydligt att vi här har en åsiktsskillnad som tenderar att återkomma, för nu ska vi också sitta och diskutera kommande upplägg för frihandelsavtalsförhandlingar bland annat med USA. Vi vill också gå vidare med olika delar i Asien, Indonesien och Japan, och den här typen av frågor dyker upp även där. Sanningen är alltså att här finns en oenighet som vi inte har löst ut.

När det gäller detta med CO₂-skatt vill jag återkomma just till betydelsen av att jobba med prismetanismer som också återspeglar klimatpåverkan. Forskarna säger att det är det mest effektiva. Sverige står som ett av exemplen på att det förändrar ekonomin. Problemet är att det alltid mer politiskt populära och närliggande är att gå bort från styrmedel som styr via priset till att i stället övergå till skattesubventioner av olika slag. Då delas det ut till det som är mest populärt, och i värsta fall skattesubventioner man till och med fossilbränsleanvändning.

Allt det där har vi i Europa. Men vi försöker med våra exempel att tala för CO₂-skatter och olika styrmedel, och det har också under den tid jag har suttit som regeringschef varit fler länder som har infört sådana än som var fallet när vi började. Men det går långsamt, och det är på mycket låga nivåer jämfört med var till exempel Sverige har lagt sin CO₂-skatt. Det är små steg i rätt riktning, men mycket mer skulle behöva göras.

Anf. 20 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr talman! Tack, statsministern, för ett tydligt svar vad gäller diskussionen om det som kan verka som en liten fråga om solpaneler men som egentligen är mycket större, vilket även statsministern var inne på, nämligen synen på frihandel. Antingen kan man rädas en produkt som kommer från någon annan del av världen, eller så kan man välja att se fördelarna också för inhemsk elproduktion och en omställning till ett grönare samhälle.

Diskussionen kring skatter tenderar kanske att vara lite annorlunda i de nordiska länderna än i övriga Europa. Jag tror att vi i Sverige generellt, egentligen oavsett parti, har en lite större samsyn än vad många andra länder har i synen på vad skatter kan komma att utträta som ett styrmedel, till exempel bort från fossila bränslen.

Skulle det kunna vara en öppning i en diskussion att påtala det faktum att vi har klarat god ekonomi i jämförelse med andra länder och en betydligt bättre arbetslöshetsstatistik, även om det finns mer att göra, detta trots att vi egentligen har en ganska stor konkurrensnackdel i produktionen och för konsumenter eftersom vi har högre CO₂-skatter?

Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Det ärliga svaret är att jag upplever att det fanns mer av en politisk jordmån för detta några år tillbaka i tiden.

Det är egentligen inte så konstigt. Europa var väldigt pådrivande inför och på plats i Köpenhamn, eftersom vi har en klimatutmaning som vi måste ta på större allvar. Alla måste vara redo att ta sin del av både ledarskap och åtaganden och kan också sägas ha gjort det via de legalt bindande reduktionsmålen.

Sedan kom finanskris och lågkonjunktur, och i stora delar av Europa är egentligen den enda efterfrågan som politiker stöter på: Se till att energipriserna är låga, för vi har inte råd!

Det är tyvärr väldigt ofta där det börjar. Jag ska kunna värma mitt hem, jag ska kunna använda energi, och blir räkningen för hög till följd av fattigdom och små ekonomiska marginaler upplever jag att jag inte klarar mig. Den reaktionen och det synsättet har vridit mycket av den här debatten.

Det syns också i slutsatstexten här att en utgångspunkt för att alla 27, snart 28, länderna ska kunna prata om det är att man säger att energifrågan måste kopplas till hur tillväxt och jobb ska kunna säkras. Det vill säga, för väldigt många länder är utgångspunkten i dag inte hur vi med prismetaniska får uthållighet i vår ekonomi, alltså tillväxt, och samtidigt minskad klimatpåverkan.

Vi kommer att behöva återkomma till detta. Sverige – vi är naturligtvis inte det enda landet – är ett exempel på just detta: Vår ekonomi växer kraftigt, och samtidigt minskar vår utsläppspåverkan. Hur har det varit möjligt? Jo, för att vi använder i princip alla de olika former av styrmedel som forskare och andra påvisar att man ska använda och på högre nivåer än vad andra gör.

Jag kommer därför absolut att ta mitt ansvar och säga detta. Vi har nu senast trots att vi skulle få en CO₂-skatt i Frankrike, och jag tror att även Italien signalerade det. Men det kom inte på plats. De får inte stöd. De får inte igenom det i sina parlament av olika skäl, och detta är ändå länder som letar efter tillkommande finansieringsmöjligheter.

Till sist: Det finns också en bakomliggande rörelse som säger att ja, vi bejakar allt det här – om det blir EU-baserat, om det blir EU-styrda skatter som finansierar EU-systemet.

Problemet är ju, vilket också Fredrick Federley påpekade, att det inte är vår svenska position. Vi har inte det synsättet att vi vill ha ett överstatligt skatteuttag. Det försvårar ibland för oss när det gäller att vara pådrivande. Vi ska dels säga att vi inte vill ha det på EU-nivå, dels att andra ska införa det nationellt. Då tappar man några av sina vänner, för att vara helt rak.

Anf. 22 JENS HOLM (V):

Herr talman! Tack för redogörelsen, Fredrik Reinfeldt!

Jag tror att en förutsättning för egentligen all utveckling är att man hela tiden vill prestera bättre. Jag tycker inte riktigt att den insikten finns hos den svenska regeringen när det gäller klimatpolitiken. Jag tycker att Fredrik Reinfeldt här har gett uttryck för att han över lag är väldigt nöjd med den svenska klimatpolitiken, uttryckt i klimatmålet att vi ska minska våra utsläpp med 40 procent till 2020.

Då ska man komma ihåg att en tredjedel av den utsläppsminskningen gör regeringen genom att köpa billiga utsläppskrediter i andra länder. Det här är ett förfarande som har kritiserats av miljörelsen och av oberoende forskare. Det är nämligen väldigt svårt att bedöma vilken klimatnytta man egentligen får genom uppköpen av dessa billiga utsläppsrätter.

Just nu förhandlar man inom EU om nya mål till 2050, att man ska minska utsläppen med 80–95 procent. EU-kommissionen har lagt fram ett förslag om att allt det här ska göras inom EU:s gränser. Man ska inte tillgodoräkna sig uppköp i andra länder. Det är någonting som Sverige dess värre motsätter sig. Jag skulle vilja fråga statsministern om statsministern tycker att det finns några begränsningar för hur stora uppköp man kan göra av billiga utsläppsrätter för att tillgodoräkna sig sitt nationella klimatmål.

Min andra fråga rör utsläppshandelssystemet. Vi vet att det i praktiken inte fungerar. Det är i dag billigare att släppa ut ett ton koldioxid än att köpa en kaffe på stan. Inför toppmötet frågade jag statsministern om han var beredd att ta upp frågan om vikten av att reformera utsläppshandelssystemet. Gjorde statsministern det?

Jag frågade också om statsministern var beredd att ta upp den här frågan med sina moderata kolleger i EU-parlamentet som sänkte ett progressivt förslag från EU-kommissionen i april. Har statsministern tagit upp den frågan med moderaterna i EU-parlamentet?

Anf. 23 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! När det gäller den svenska klimatpolitiken har som sagt riksdagen fastställt att vi har ett reduktionsmål om 40 procent fram till 2020. Det är korrekt att en tredjedel av detta förutsätts göras via resurseffektiva investeringar i fattigare delar av världen. Jag har suttit i förhandlingar med fattiga afrikanska stater som inte vill något annat än att få resurser för att kunna göra klimatomställningar i sina respektive länder.

Det är bara att ställa frågan till världens väljare: Tror ni att det finns resurser till allt? Eller fråga svenska väljare: Är det så att allt ska gå till på marginalen allt dyrare insatser för att bara reducera utsläpp i Sverige? Vi kan få ett läge där det vi åstadkommer i Sverige kräver 5 kronor medan det i en fattig del av världen kostar 5 öre. Är då Vänsterpartiets, och förmodligen också Socialdemokraternas och Miljöpartiets, svar att det alltid är 5 kronor som gäller? Det är alltid det dyrare som vi kan göra i Sverige, det är aldrig till stöd för det som kostar 5 öre i en fattig del av världen.

Jag skulle inte bara vilja säga att jag stöder att den här typen av funktioner ska finnas, jag skulle vilja hävda att världen inte kommer att klara klimattutmaningen därför att det inte kommer att fungera resurseffektivt med mindre än att rikare delar av världen finns till stöd för klimatomställning i fattigare delar av världen.

Jag vet precis vad deras alternativ är. Det har de berättat för mig: Vi har fattigdom, vi har sjukdom, vi har stora problem med att människor inte har egna hus och får mat för dagen. Tror ni att vi kan använda våra resurser till klimatomställning när vi har den här typen av problem? Därför säger de: Ni måste finnas till stöd för detta, annars kommer det inte att gå. Det tycker jag ska vara en bärande del av klimatpolitiken.

Det vore väldigt intressant om det någon gång redovisades vad rödgröna partier menar i sin kritik av att vi har ett 40-procentsmål med en tredjedel som går till internationella investeringar. Vad menar ni gemensamt att vi ska ha i stället? Vi har ju val nästa höst. Tala om för väljarna vad ni har tänkt och vad det kostar! Det går att räkna på. Jag har hört att ni pratar om 45 procent, kanske ännu högre mål, och att allt ska vara inhemskt. Det går att räkna på detta.

Ni har inte de här pengarna i er budget. De finns inte. Ska det vara någon ordning i politiken får man så att säga stå lite också för att man föreslår något som går att räkna på, och sedan får vi ställa resurser mot varandra. Det kommer inte att vara det enda vi får frågor om i valrörelsen. Pensionärer, barnfamiljer, sjukvården, välfärden, jobbpolitiken – det är en lång lista med saker som vi ska diskutera. Och de rödgrönas besked verkar vara: Allt ska till klimatet. Stå för det då! Föreslå det, så ska vi jämföra. Där är vi inte i dag. Därför tycker jag att det är lite svårt att förstå den här kritiken. Jag tycker att vi ska berätta att vi står längst fram. Över tid är det dessutom flera regeringar av olika partifärg som har byggt ut den här svenska modellen för att minska klimatpåverkan. Jag tycker att vi ska gå vidare på den vägen.

När det gäller det som har skett i Europaparlamentet har jag tidigare svarat på den frågan. Jag vill också understryka att det inte var med i åtterrapporeringen från Europeiska rådet därför att det naturligtvis inte har diskuterats, utan det har kommit fram på annat håll i samhällsdebatten. De specifika frågor som ställs har egentligen inte heller varit uppe, för det var inte i sig ett klimattoppmöte.

Återigen, det är vi som för in klimatresonemang och begär att få en tidtabell. De andra anser att det har handlat om energi. De vill huvudsakligen diskutera hur vi ska transportera fossila bränslen. Om vi inte tar in att det här är olika förstår jag om folk inte begriper varför vi pratar förbi varandra. De andra för inte diskussionen på det här sättet. Hur ska vi transportera fossila bränslen till lägsta möjliga pris och få stöd i de infrastrukturinvesteringarna av andra skattebetalare än våra egna? Det är huvudfrågan för de flesta.

Anf. 24 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag tycker att det mycket väl faller inom ramen för det här EU-toppmötet att lyfta fram behovet av att reformera EU:s utsläppshandelssystem, eftersom man talar om behovet av en väl fungerande koldioxidmarknad. Jag tror att det är ett direktcitat. Det var också det som statsministern anförde tidigare.

Låt mig bara säga, Fredrik Reinfeldt, att vi i Vänsterpartiet har finansierat ett nytt additionellt klimatbistånd. Utvecklingsländerna vill inget hellre än att vi i den rika världen ska ta vårt historiska ansvar för våra utsläpp och att vi ska minska våra utsläpp så att de inte drabbas av våra utsläpp.

Därutöver ska vi hjälpa de länder som drabbas av våra utsläpp med att ställa om sina samhällen. Det gör vi med ett additionellt klimatbistånd, alltså med nya pengar. Jag kan berätta att vi har finansiering för det. Vi sänker inte skatter på samma sätt som ni gör. Vi höjer koldioxidskatten i linje med Klimatberedningens förslag och så vidare. Vi har en

väldigt genomtänkt klimatpolitik. Det går att välja i politiken. Då väljer vi klimatet, och vi väljer välfärden i Sverige. Det är vår politik.

Prot. 2012/13:112
28 maj

Anf. 25 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Det är alldeles utmärkt, men det är åtta partier i den här riksdagen. Ingen har mer än 30 procent. Ingenting av det du föreslog finns i Socialdemokraternas budget. Till slut måste man också få ihop det med någon annan. Det är så svensk politik ser ut numera. Det är inte bara vad vi själva vill. Vi måste vilja det med någon annan också. Det är det väljarna har sagt: Vi vill ha många partier. Då får vi ta ansvar genom att gå ihop. Det är det vi gör gemensamt som blir regeringspolitik. Jag står här och försvarar hela regeringens politik. Då måste oppositionen så att säga formera en oppositionens hela politik. Annars blir det att vi har lite här och vi har lite där, en diversebox. Alla kan hitta någonting. Ingenting av det går att genomföra. Men vi ska återkomma till det. Det är väl mer för nästa vår och höst kanske.

*Återrapportering
från Europeiska
rådets möte*

Anf. 26 ROBERT HALEF (KD):

Herr talman! Tack, statsministern, för redogörelsen! Under förra veckan kom Europeiska rådet fram till en del viktiga slutsatser för att stödja konkurrenskraft, sysselsättning och tillväxt i Europeiska unionen. Att bekämpa skatteundandragande, skattebedrägeri och aggressiv skatteplanering med överföring av vinster mellan moder- och dotterbolag är en stor utmaning nationellt, inom EU och globalt. Åtgärder för att utöka det automatiska informationsutbytet på EU-nivå och på global nivå kommer att prioriteras. Det är ett mycket välkommet initiativ från Europeiska rådet.

Herr talman! Min fråga till vår statsminister är: På vilket sätt kommer Europeiska unionen att verka för att främja automatiskt informationsutbyte som en ny internationell standard?

Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Det är vägen via att EU gör detta till att vi får G8, och därmed globala överenskommelser, att gå i samma riktning. Det brittiska ordförandeskapet har ju redogjort för att de också avser att använda EU-beslutet som en grund för att försöka få samma typ av överenskommelse också med de mest utvecklade och rikaste industriländerna.

Jag har ju sett att det faktiskt går i den riktningen, från en miljö några år tillbaka där man sade att det här aldrig kommer att vara möjligt, att alla vill ha slutna system och ingen vill lämna ut information, till att det trots allt har spritt sig en känsla av: Varför ska vi hjälpa en del företag att begå rena brottsligheter genom att kunna dölja sina kapitalöverföringar?

Jag hyser hopp om att vi ska kunna komma längre. David Cameron, som är ordförande i G8, redogjorde också för att det var hans ambition. Det är nästa naturliga steg som bygger på det vi nu gör inom EU.

Överläggningen var härmed avslutad.

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 21 och 22 maj.

3 § Meddelande om frågestund

Tredje vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 30 maj kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C), utrikesminister Carl Bildt (M), statsrådet Stefan Attefall (KD), statsrådet Anna-Karin Hatt (C) och försvarsminister Karin Enström (M).

4 § Meddelande om aktuell debatt om oroligheter i storstädernas förorter

Tredje vice talmannen meddelade att på begäran av Sverigedemokraternas riksdagsgrupp skulle en aktuell debatt om oroligheter i storstädernas förorter anordnas *fredagen den 31 maj kl. 10.30*.

Från regeringen skulle justitieminister Beatrice Ask delta.

Den inkomna skrivelsen hade följande lydelse:

Till talmannen

Begäran om aktuell debatt med anledning av oroligheter i storstädernas förorter

De senaste dagarna har stadsdelen Husby i Stockholm skakats av kravaller. Detta är en företeelse som under senare år blivit allt mer vanligt förekommande i våra storstäders utkanter. Flera gånger per år har vi de senaste åren haft rena upploppssituationer i stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö. Situationerna brukar se ganska lika ut med stenkastning mot polis och räddningstjänst, vandalisering av egendom och ett våld som även drabbar vanliga medborgare. Gemensamt för dessa händelser är att andelen gripna gärningsmän alltid är väldigt få.

Sverigedemokraterna ser med stor oro på denna otrygga utveckling. Detta är inte enbart en fråga om brottsbekämpning utan detta är ett problem vars orsaker kan spåras i ett djupt splittrat samhälle. Med anledning av detta vill Sverigedemokraterna begära en aktuell debatt.

Stockholm den 21 maj 2013

Björn Söder (SD)

Gruppledare

Tredje vice talmannen meddelade att på begäran av Socialdemokraternas riksdagsgrupp skulle en aktuell debatt om läget i den svenska skolan anordnas *onsdagen den 19 juni efter avslutningen*.

Från regeringen skulle utbildningsminister Jan Björklund delta.

Den inkomna skrivelsen hade följande lydelse:

Till talmannen

Begäran om aktuell debatt i riksdagen om läget i den svenska skolan

Skolverket presenterade den 2 maj en lägesbedömning för svensk skola. Det är mycket oroande läsning. Resultaten i skolan sjunker samtidigt som vi ser stora sociala klyftor i skolan. Skillnaderna mellan elevers skolresultat har ökat och det finns ett starkt samband mellan social bakgrund och hur elever lyckas i skolan.

Skillnaderna mellan skolors genomsnittliga resultat har fördubblats de senaste 20 åren. Sverige utmärker sig i internationella jämförelser som ett land där både kunskapsresultat och likvärdighet har försämrats under 2000-talet.

Skolverket framhåller att förbättra likvärdigheten, stärka läraryrket och ha en långsiktig skolpolitik är de tre viktigaste områdena för att höja resultaten och kvaliteten i den svenska skolan.

För att få till en positiv utveckling i skolan krävs en långsiktig överenskommelse om de grundläggande förutsättningarna för skolan. Med anledning av den mycket oroande utvecklingen i skolan begär Socialdemokraterna en aktuell debatt om läget i den svenska skolan.

Stockholm den 3 maj 2013

Mikael Damberg

Gruppledare Socialdemokraterna

6 § Anmälan om uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden

Tredje vice talmannen anmälde att uppteckningar från EU-nämndens sammanträde onsdagen den 8 maj inkommit.

7 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2012/13:FPM103 Grönbok om förberedelse för en helt konvergerad audiovisuell värld KOM(2013) 231 till konstitutionsutskottet

2012/13:FPM104 Förordning om europeiska miljöräkenskaper KOM(2013) 247 till finansutskottet

8 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelse:

Interpellation 2012/13:419

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:419 Glesbygdskommuners behov av rekrytering inom välfärdssektorn
av Maria Stenberg (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 11 juni 2013.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade resor och engagemang.

Stockholm den 23 maj 2013

Utbildningsdepartementet

Jan Björklund

9 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

2012/13:163 till utbildningsutskottet

Motioner

2012/13:Kr8–Kr11 till kulturutskottet

EU-dokument

KOM(2013) 301 till näringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 17 juli.*

10 § Förnyad bordläggning

Föredrogs och bordlades åter

Näringsutskottets betänkanden 2012/13:NU18 och NU19

Näringsutskottets utlåtande 2012/13:NU23

Justitieutskottets betänkanden 2012/13:JuU21, JuU25 och JuU22

Finansutskottets betänkande 2012/13:FiU35

Skatteutskottets betänkande 2012/13:SkU25

Anf. 28 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr talman! Lars Johansson har frågat mig dels varför det, enligt honom, är så viktigt att med statliga bidrag gynna moderatstyrda kommuner i Stockholms län, dels om det inte är dags att tänka om och lägga fram förslag som kompenserar de kommuner som har låg skattekraft.

Kommuner med låg skattekraft kompenseras redan i dag genom att 95 procent av skillnaden mellan kommunens egen skattekraft och en garanterad nivå utjämnas. Detta gäller de kommuner som erhåller inkomstutjämningsbidrag och innebär en mycket långtgående utjämning.

För kommuner som betalar inkomstavgift tillämpades tidigare en lika långtgående utjämning, vilket innebär att även avgiften beräknades utifrån 95 procent av skillnaden mellan den egna och den garanterade skattekraften. År 2001 genomfördes dock efter förslag från den dåvarande socialdemokratiska regeringen ändringar i inkomstutjämningsen för att, som det anfördes i propositionen, eliminera negativa marginaleffekter. Ytterligare förändringar genomfördes 2005. Procentsatsen vid beräkning av inkomstutjämningsavgiften sänktes då till 85 procent. Som skäl angavs att inga negativa marginaleffekter därmed skulle uppstå.

Avsikten med det förslag som remitterades i december 2012 är att sänka procentsatsen vid beräkning av inkomstutjämningsavgift från 85 till 60 procent. Det är i stort sett samma kommuner som betalade inkomstutjämningsavgifter 2005 som gör det i år, det vill säga samma kommuner som gynnades av den sänkning som Socialdemokraterna genomförde 2005. Regeringen avser dock att föreslå att staten kompenserar övriga kommuner som får lägre intäkter till följd av avgiftssänkningen.

En proposition med förslag till ändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning har aviserats att lämnas till riksdagen i höst med förslag till förändringar från och med den 1 januari 2014. De förändringar som har störst betydelse för enskilda kommuner rör dock inte inkomstutjämningsen utan kostnadsutjämningsen som avser att utjämna för så kallade strukturella kostnadsskillnader mellan kommunerna.

Anf. 29 LARS JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret på min interpellation.

Jag noterar att statsrådet i svaret koncentrerar sig på inkomstutjämningsavgiften och att det är den man vill sänka. Jag interPELLERADE statsrådet för en månad sedan, och vi hade då en diskussion kring delvis samma frågeställning, alltså varför det är så viktigt för regeringen att med 1 miljard kronor ge ett särskilt bidrag till de lågskattekommuner i Sverige som har den lägsta skatten. Då påstod statsrådet att det var någonting SKL var helt eniga om.

Jag kollade upp det där och skrev precis vad som sades i den debatten. Jag kan konstatera att statsrådet inte var helt sanningsenlig – SKL:s styrelse, där Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet ingår, talade tydligt om att de ansåg att det var helt fel att på det viset lägga en hel miljard vid sidan om den utredning som hade utrett såväl kostnadsutjäm-

*Svar på
interpellationer*

ningen som inkomstutjämnings mellan landets olika kommuner och hade ett enligt förslag.

Den särskilda miljard som regeringen sedermera har lagt fram som förslag för att kompensera – överkompensera, vill jag hävda – i första hand Stockholmskommunerna leder till att det inte blir det utjämnings-system utredningen hade förordat och som en parlamentarisk utredning har varit överens om.

Jag kan också notera att SKL:s borgerliga majoritet i sitt remissvar, vid sidan om att Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet ansåg att man över huvud taget inte skulle lägga dit en miljard, ifrågasätter regeringens förslag och med bestämdhet hävdar att det till skillnad från vad regeringen säger inte finns någon forskning som ger stöd för att en stor utjämnings skulle vara tillväxthämmande. De skriver väldigt tydligt i sitt remissvar att det inte finns några sådana positiva incitament i någon form av forskning. Även på den punkten hade alltså statsrådet fel vid den interpellationsdebatt vi hade.

Därefter har det även kommit nya rapporter om att skatteutjämnings inte har lett till utjämnings och skapat likvärdiga förutsättningar för landets olika kommuner, så som är avsikten. Den 14 maj kom en rapport från SVT som redovisade situationen för 25 kommuner i landet som har tappat befolkning sedan 50-talet och där man successivt har fått en allt svårare ekonomisk situation.

Även den parlamentariska utredaren Björn Sundström sade väldigt tydligt i medierna den 14 maj att det finns en myt om att Stockholm skickar en massa pengar till gles- och landsbygdskommuner och att det inte stämmer. Vidare säger han att storstäder och förortskommuner i dag är överkompenserade och gles- och landsbygdskommuner kraftigt underkompenserade.

Mot den här bakgrunden för statsrådet i sitt interpellationssvar ett resonemang om att det är riktigt att sänka inkomstutjämningsavgiften från 85 procent till 60 procent för de kommuner som är med och betalar till utjämnings-systemet. Jag noterar att jag denna gång inte fick någon argumentering kring varför det var så bra utan blev hänvisad till att Socialdemokraterna en gång tidigare hade sänkt den från 95 procent till 85 procent. Det var dock en parlamentarisk utredning som föreslog det, och där var man också överens.

Anf. 30 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr talman! Jag ska försöka svara lite mer utförligt på Lars Johanssons frågor. Jag ska också tacka för interpellationen, även om den är exakt likadan som den vi debatterade för några veckor sedan. Kärt barn har dock många namn, eller vad det heter, och jag pratar gärna om detta en gång till.

Vad gäller remissvar från SKL på departementets promemoria med förslag om förändring av inkomstutjämnings inleds det med följande: ”Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tillstyrker de förändringar av inkomstutjämnings och strukturbidraget som Regeringen föreslår.” Jag vill vara väldigt tydlig med att det rent formellt inte framgår av svaret att någon i styrelsen skulle ha reserverat sig mot beslutet i fråga.

Däremot är det som Lars Johansson säger: Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har bifogat ett särskilt yttrande där de

bland annat framför att regeringen borde ha avstått från att lägga fram avvikande förslag. Det här kan förstås tolkas som att dessa ändå ställer sig bakom remissvaret, men om så trots allt inte är fallet måste jag förstås korrigera den bedömning jag gjorde tidigare.

Nästa sak jag vill säga är följande: När jag tittar på de motiveringar som föranledde att Socialdemokraterna sänkte marginaleffekterna för kommunerna två gånger under 2000-talets början ser jag att man hänvisar till att det är viktigt med marginaleffekter. Vid den förra interpellationsdebatten åberopade jag ett vetenskapligt arbete av två holländska forskare. Det är uppenbart att Lars Johansson inte har läst detta eller tagit det till sig.

Jag tänkte be att få i protokollet antecknat att när interpellationsdebatten är slut ska jag överrätta, som en liten sommarläsning och present till Lars Johansson, en forskningsrapport där man gör en kartläggning av andra forskningsrapporter i världen och kommer fram till att effekterna är speciellt viktiga för de kommuner som har låg skattekraft.

Anf. 31 LARS JOHANSSON (S):

Herr talman! Det var bra att statsrådet korrigerade sig. Det är viktigt att ta till sig helheten i SKL:s yttranden.

Jag vill gå vidare. I förra debatten tyckte jag, och det tycker jag fortfarande, att det är väldigt upprörande att den kommun i landet som har den lägsta kommunalskatten, Stockholms stad, 29:43 inklusive landstingsskatten, kommer med det här förslaget från regeringen att få en halv miljard i årliga bidrag. Jag har kontrollerat ekonomin i Stockholms stad och kan konstatera att man föregående år hade ett överskott i staden på 3 miljarder. Tar man in resultatet för kommunkoncernen, alltså bolagssidan, blir det över 4 ½ miljard i överskott i Stockholms stad. Man har i Stockholm sedan 2006 sänkt skatten med 92 öre. Huvuddelen ligger på kommunen och 10–20 öre på landstinget under den här perioden. Man har som ambition att fortsätta att sänka skatten.

Jag har tittat på kommunens ekonomi i övrigt vad gäller inkomstutjämningsavgiften. För närvarande är den avgiften 1 500 000 kronor. Den kommer man att sänka med en halv miljard till 1 miljard. Kostnadsutjämning får Stockholms stad med över 1,3 miljarder. Kommunen kommer alltså att gå plus trots att det är en kommun med stark ekonomi, en kommun där tillväxten ökar varje år på grund av att väldigt många människor vill bo i Stockholm. Här finns goda förutsättningar för jobb, och här finns också förutsättningar, om man har pengar, att skaffa sig en bostad.

Det som är intressant när man diskuterar kommunernas olika förutsättningar är att titta inte bara på det som har med inkomstutjämning och kostnadsutjämning att göra utan även på vad kommunerna har för övriga tillgångar. Hur ser marknaden ut för fastighetsvärden, markvärden och liknande? Där har tillväxtkommunerna en helt annan situation än landsbygdskommunerna. Det sker en kraftig tillväxt i Stockholm. Mellan 2011 och 2012 ökade värdena på inventarier, mark och fastigheter med 9 miljarder, bara på ett år. Balansomslutningen blir allt större utan att politikerna behöver göra särskilt mycket därför att det är så en kraftig tillväxt.

Då faller argumenteringen kring att utjämningsavgifter på 1 ½ miljard skulle hindra tillväxten i Stockholm på sin egen orimlighet. Det stämmer inte i verkligheten. Det är det som jag har som utgångspunkt för den här diskussionen. Det blir helt fel.

Här har det suttit en parlamentarisk utredning med representanter för samtliga partier. Man har sagt att det inte är tillväxthämmande, och man har tagit del av befintlig forskning på området. SKL säger det också i sitt remissvar. Ändå lägger regeringen en hel miljard till de kommuner som har de lägsta skatterna i Sverige och ökar på det viset orättvisorna. Det är ganska intressant att de kommunerna är moderatstyrda, och dessa moderatstyrda kommuner har alltid kritiserat utjämningsystemet, för de vill inte vara solidariska.

Det är det som är grundproblemet. Det är trist att se att regeringen har fallit i farstun på den punkten.

Anf. 32 PETER PERSSON (S):

Herr talman! Jag tror att Stockholm behöver övriga delar av landet, och övriga delar av landet behöver Stockholm. De hör ihop och hänger ihop, men det sker olika ekonomiska aktiviteter på olika platser i landet. Tillväxten skapas överallt, olika slags tillväxt.

Låt mig berätta, herr talman, om förutsättningarna för fyra kommuner i mitt hemlän Jönköping – Värnamo, Vaggeryd, Gnosjö och Gislaved som ligger i centrum för en bygd som präglas av entreprenörskap, underleverantörer i mindre och medelstora företag, med hög förvärvsfrekvens i normalfallet, en betydande del arbeten i industriell verksamhet. Jag tror att människorna i de här fyra kommunerna bidrar till tillväxten i vårt land i mycket hög grad, och det har en stor betydelse.

Lönerna i den här regionen är inte särskilt höga. Det gör att medel-skattekraften ligger under rikstalet. Vi kan ha en referenspunkt i de här kommunerna där flitiga människor idogt arbetar när vi talar om kommuner där det inte finns ett enda arbetstillfälle men där de som bor har höga inkomster därför att de pendlar och har befattningar som genererar höga inkomster. Det är sådana platser, tolv kommuner, som Norman nu vill honorera med en extra miljard därför att de anses som "förlorare" i ett system som vi brett anser skapar ökad rättvisa.

Jag kan berätta för statsrådet att Jönköpings läns kommuner har i medeltal en utdebitering på 21:65. De kommuner vi talar om har en medelutdebitering på 17:66. De har alltså 4 kronor under den utdebitering som finns i det industriella hjärtat i mitt län. Dessutom är det kommuner som får ta smällar av strukturkriser och finanskriser och som fått en mycket högre arbetslöshet än vad de är vana vid och därmed kostnader i kommunalt försörjningsstöd, vilket gör att det urholkar budgeten. Flera av kommunerna i Jönköpings län talar i dag om skattehöjningar för att kunna garantera den servicenivå som anses rimlig.

Jag har tittat på remissyttranden från bland annat de fyra nämnda kommunerna – de är samstämmiga – där de riktar en mycket hård kritik mot Normans kommande proposition och säger: Vi ställer oss mycket avvisande till en förändring som ytterligare tillför 1 miljard till redan ekonomiskt välmående kommuner. De säger vidare: Vi anser inte att inkomstutjämnningen är tillväxthämmande för den enskilda kommunen.

Det är dina partivänner, Norman, som har skrivit det här i kommuner i det industriella hjärtat i Småland. Nu undrar jag: Har de fel i sina synpunkter?

Prot. 2012/13:112
28 maj

Svar på
interpellationer

Anf. 33 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr talman! Den utredning som lämnade sitt förslag 2011 gjorde ett behjärtansvärt arbete. Man tydliggjorde att det har skett en del strukturella förändringar i Sverige. Exempelvis genom maxtaxan på dagis har nu ett större antal kommuner än tidigare mer dagisverksamhet än förut, framför allt i glesbygd. Detta hade inte noterats i det kommunalekonomiska system som då var vid handen. Det förslag som utredningen kom fram till innebär en omfattande revidering av det system som då var gällande.

Detta förslag accepterar regeringen. Ibland undrar jag vad vi pratar om. Vi accepterar att de här skillnaderna finns, och vi accepterar att korrigera systemet i enlighet med utredningens förslag. Där är vi helt överens.

Däremot har vi en annan uppfattning än vad utredningen och tydligen också Peter Persson har vad gäller ekonomiska incitament.

Vad gäller Stockholms situation, som den ser ut i dag, kan jag bara dela Lars Johanssons uppfattning. Men vi ska inte ägna oss åt någon kvartalskapitalism, utan de här systemen ska ju verka under lång tid. Och varken jag eller Lars Johansson kan nog ställa i utsikt att Stockholm kommer att vara en tillväxtkommun under mycket lång tid. Vi får väl se. Det går nog säkert upp och ned där också.

Vi har en annorlunda uppfattning vad gäller ekonomiska incitament, och jag tror att den är genomgående mellan våra politiska partier. Vi tror att det är viktigt med incitament för individen vad gäller marginalskatter. Vi tror att företagsskatter är ett viktigt incitament för företag. Vi tror att incitament fungerar. Och vi tror också att incitament fungerar för kommuner, det vill säga att om kommuner har en kraftig margineffekt finns det risk för att man inte gör de satsningar som annars skulle ha skett. Därför försöker vi sänka dem för kommunerna i fråga.

Låt mig bara säga att Kiruna kommun är en av de kommuner som skulle få pengar, och när jag kollade senast var den inte moderatledd i alla fall utan hade ett ganska stabilt socialdemokratiskt styre.

Vad gäller Peter Perssons fundering kan jag bara säga att den slår lite sönder Lars Johanssons argument att moderatkommunerna är väldigt gynnade. Tydligt var det fyra exempel på att man inte var gynnade och var väldigt besvikna. Så även i vårt parti har vi olika uppfattningar i den här frågan, och det tror jag gäller för de flesta partier i Sveriges riksdag.

Anf. 34 LARS JOHANSSON (S):

Herr talman! De kommuner som Peter Norman talar om är inte några lågskattekommuner. Det är det som är skillnaden. Jag talar om lågskattekommunerna i Stockholmsregionen som i huvudsak är moderatstyrda, och framför allt Stockholms stad där det handlar om en halv miljard.

Peter Norman säger att vi inte vet vad som händer framöver. Nej, det är klart att vi inte vet, men vi vet vad prognoserna säger. Jag tog med mig dagens tidning från Stockholms handelskammare där man skriver att vi blir fler och fler i Stockholm. Prognosen talar om att det kommer att bli

en enorm tillväxt. Regeringen medverkar ju i infrastrukturpaket i Stockholm som bygger på att det blir en fortsatt tillväxt, så allt talar för att det kommer att bli en fortsatt tillväxt. Trenden är den, och det är ingen ny trend. Den har funnits under lång tid.

Det är en kraftig tillväxt. Det är därför som detta att en hel miljard kronor i extra bidrag till Stockholmskommunerna skulle ha med tillväxt att göra klingar så falskt. Jag tror inte på det, tyvärr. Dessutom är inte miljarden finansierad. Jag trodde att man skulle lägga förslaget i tilläggsbudgeten i våras och tala om hur man skulle finansiera miljarden. Normalt sett när regeringen presenterar förslag som kostar i storleksordningen en miljard är det väldigt mycket diskussioner om var man ska ta pengarna från. Men här finns ingen presentation av var man ska ta pengarna från. Man ska inte ta dem från inkomstutjämnings- och skatteutjämnings-systemet, för det systemet är låst – det har också Peter Norman sagt, och det kommer man att bifalla – utan man lägger till en miljard därutöver.

Det är märkligt att regeringen är i stort sett ensam när det gäller det här. Det kan möjligen finnas lite forskningsunderlag, teoretisk sådan. Men de som sysslar med den praktiska politiken i kommunerna tror inte att detta har med tillväxten att göra. De tror att det är någon annan agenda. Som jag har tagit upp i min interpellation: Varför är det så viktigt att gynna moderatstyrda kommuner i Stockholms län med särskilda statliga bidrag? Jag har inte fått svar på det. Tillväxtargumentet håller inte, inte i sak.

Anf. 35 PETER PERSSON (S):

Herr talman! Liksom Lars Johansson gläds jag över att Stockholm utvecklas på ett positivt sätt. Det är bra för hela landet. Men vi vill att alla kommuner i vårt land ska ha likvärdiga förutsättningar att leva. Det handlar den här debatten om.

Jag tycker att Statskontorets remissyttrande slår sönder Peter Normans argumentation fullständigt. Man skriver: Vidare nämns att en hög skattekraft i en kommun inte behöver föranledas av att det finns ett stort antal arbetstillfällen i kommunen utan kan bero på att en stor del av befolkningen har sina arbetsplatser belägna i andra kommuner. Det var just vad jag talade om i mitt tidigare inlägg. Och man fortsätter med att säga att i promemorian finns inte någon hänvisning till ekonomisk forskning eller annat underlag som stöder bedömningen, och så vidare.

Jag skulle också vilja ha den där sommarläsningen, så får väl jag också göra en bedömning, om det finns mer än ett exemplar att tillgå.

Det är uppenbart att det som Peter Norman drivs av här inte är fakta utan politiskt nit att hjälpa sina moderata partivänner i några mycket välmående kommuner i Stockholms län, tolv till antalet, att inte behöva justera skatten för att ha lika standard som andra delar av landet. I detta nit är han beredd att fullständigt kasta bort uppfattningar och ståndpunkter från exempelvis kommunalråd i Gislaved eller Gnosjö i Småland. Röstetalet är inte så stort där. Det kan offras på rättvisans altare, och man tillgodoser de mer högljudda och röststarka kommunerna i Stockholms län.

Jag tycker att det är djupt beklagligt att inte Norman kan ha samma ståndpunkt som jag och Lars Johansson: Hela landet ska ha lika förutsättningar.

Anf. 36 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr talman! Jag finner det lite märkligt att man ska bli skyldig svaret om en finansiering av ett förslag som inte ens har lagts fram till riksdagen. Jag kan lova Lars Johansson att när detta läggs fram till riksdagen kommer finansieringen att vara väldigt tydlig.

Låt mig avsluta med att säga att syftet med hela utjämningsystemet är långsiktiga, likvärdiga och förutsägbara förutsättningar för alla kommuner. Jag tror att även Kiruna är betjänt av att få en sänkt marginal-effekt från 85 till 60 procent.

Naturligtvis står det alla riksdagsledamöter och även Lars Johansson fritt att granska regeringen genom interpellationer. Men mot bakgrund av de upprepade interpellationer som företrädare för Socialdemokraterna ställer kan man fråga sig hur Socialdemokraterna svarar de kommuner som är osäkra på deras position rörande den kommunalekonomiska utjämningsen. Hur länge till ska kommunerna behöva sväva i ovisshet om Socialdemokraternas position i denna viktiga fråga?

Regeringens uppfattning är tydlig. Den redovisades i december. Vi kommer att lägga fram en proposition i början på hösten, och vi får se hur Socialdemokraterna kommer att agera i kammaren.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 14.28 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna i väntan på att utbildningsminister Jan Björklund (FP) skulle infinna sig i kammaren för att lämna svar på interpellation 2012/13:424.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 15.05.

Ajournering

Då utbildningsminister Jan Björklund (FP) ännu inte hunnit infinna sig i kammaren beslutade kammaren på förslag av tredje vice talmannen att förlänga ajourneringen till kl. 15.20.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 15.20.

Svar på
interpellationer

Anf. 37 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr talman! Agneta Gille har frågat mig varför regeringen skär ned på anslagen till Uppsala universitet när söktrycket till universitetet är mycket stort samtidigt som ungdomsarbetslösheten är hög.

Mellan 2006 och 2012 ökade antalet helårsstudenter vid Uppsala universitet med 2 500. De senaste åren har antalet helårsstudenter vid de svenska lärosätena varit högre än någonsin. År 2011 var det till och med en rekordnotering, och utbildningsvolymen ligger kvar på en historiskt sett mycket hög nivå. Jämfört med 2006 var antalet helårsstudenter i Sverige ungefär 27 000 fler 2012.

Varje universitet och högskola ansvarar för att utbildning och forskning bedrivs med hög kvalitet och att de tillgängliga resurserna används effektivt. Det är även respektive universitets och högskolas sak att avgöra vilka utbildningar som ska erbjudas för att möta studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Vad gäller frågan om resurser har regeringen genomfört ett antal angelägna förändringar för att öka kvaliteten i den högre utbildningen och för att möta behov på arbetsmarknaden. Bland annat har avgifter för utomeuropeiska studenter införts, ersättning för inaktiva studenter dragits in och utbyggnad av vissa utbildningar som leder till yrkesexamen genomförts. Dessa förändringar innebär en viss omfördelning, men det ska betonas att alla resurser återförs till universitet och högskolor i form av åtgärder för att höja kvaliteten i utbildningen.

För att fortsätta att möta den svaga konjunkturutvecklingen vidtas en rad tillfälliga åtgärder inom arbetsmarknads- och utbildningspolitiken på initiativ av regeringen. I den senaste budgetproposition föreslås och beräknas universitet och högskolor tilldelas nya tillfälliga platser under åren 2013–2015. I vårändringsbudgeten för 2013 föreslår och beräknar regeringen också att antalet platser på ingenjörsutbildningar och sjuksköterskeutbildningar ökas med 1 400 platser under 2013 och 2014.

Uppsala universitet har fått ta del av satsningar genom medel för såväl kvalitetshöjningar som tillfälliga platser samt läkarutbildning och ingenjörsutbildning. Jämfört med lågkonjunktrens inledning 2009 har Uppsala universitet 2013 fått drygt 40 miljoner kronor mer i anslag per år beräknat i fasta priser. Därutöver tog universitetet del av en tillfällig satsning på högskoleplatser 2010–2011, vilket innebar ett tillskott på 83 miljoner kronor per år. Enligt beräkningar i budgetpropositionen för innevarande år har Uppsala universitet även en stabil utveckling av takbeloppet de närmaste åren.

För att möta framtidens utmaningar är det viktigt att såväl Uppsala universitet som övriga lärosäten planerar verksamheten så att det ges långsiktiga förutsättningar för en hög kvalitet som samtidigt möter studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Anf. 38 AGNETA GILLE (S):

Herr talman! Tack för svaret, utbildningsminister Björklund! Av svaret kan man utläsa att det är en nöjd minister som tycker att det görs stora satsningar. När jag tar del av andra siffror och tittar på hur läget ser ut ser

jag att var fjärde ung är arbetslös. Ungdomsarbetslösheten är uppe i 25 procent. De unga är vår viktigaste grupp i samhället. De är framtiden. Av dem går 25 procent arbetslösa.

Det fanns vallöften från den borgerliga regeringen om att man skulle bekämpa arbetslösheten. En del av det är utbildningspolitik. Det skulle jag vilja informera ministern om.

I en välskrivna artikel i Upsala Nya Tidning läser jag lite grann om unga arbetslösa som frågar: Vad är viktigare än vi? Jag kan också ta del av en mängd olika siffror i den artikeln.

Där kan vi se att mellan 2011 och 2012 minskade antalet platser på högskolor och universitet med 10 000. Då är antalet nere på samma nivå som för väldigt många år sedan. Det hänvisas här till att det är nere på samma nivå som 2000.

Uppsala universitet har tvingats att minska sin utbildning med nästan 10 procent. Söktrycket är rekordstort. Man ser en ökning av antalet sökande, herr minister, med över 40 procent. Det är helt fantastiskt att så många unga vill utbilda sig. Sverige behöver kvalificerad arbetskraft. Dessa unga har ingen möjlighet att komma in på högskolor och universitet eftersom det inte finns tillräckligt med resurser.

I den här artikeln läser jag att rektorn på Uppsala universitet, Eva Åkesson, säger att detta är ett svek mot de unga eftersom det är så många som söker som inte får möjlighet att komma in.

Det brukar sägas att det går att utläsa ett lands konjunktur när man tittar på ansökningar och antagningar till högskolan. I sämre tider har statsmakten alltid utbildat fler och sett till att man har kunnat utbilda de unga för att de ska kunna ta de kvalificerade arbetena i framtiden när konjunkturen vänder. I bättre tider är det fler som jobbar och färre som söker sig till högskolan. Det stämmer inte längre, ministern. Det är precis tvärtom.

Regeringen har sagt att det är finanskris, och det har varit så i nästan sju år. Regeringen skyller allting som har gått fel på finanskrisen. Varför har inte regeringen satsat på utbildning? Det är min fråga. Man har ju pekat på att arbetslösheten är så hög.

Jag skulle vilja veta vad jag ska säga till universitetets rektor och till de unga arbetslösa i Uppsala som inte får någon möjlighet att utbilda sig. Vad är ministerns medskick till dem? Det skulle jag vilja veta.

Anf. 39 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr talman! Jag delar uppfattningen att man ska satsa mer på utbildning i dåliga tider. Därför är det precis det vi gör, och därför är det intressant att jämföra med just 2006 när Agneta Gilles parti styrde. Vi har 2 500 fler studenter i Uppsala i dag än vad det var 2006. Det är fler platser i Uppsala i dag. Dem har vi inrättat. Det gjorde inte den gamla regeringen.

Antalet studenter på svenska universitet och högskolor har aldrig varit så högt som under min tid som minister. Det har aldrig någonsin varit så många som har pluggat samtidigt. Det beror på finanskrisen och på att vi har byggt ut under den här tiden. Det är riktigt att vi närmar oss slutet av finanskrisen. Det var ännu fler för ett par år sedan. År 2011 var all time high. Svenskt universitetsväsen har aldrig haft så många studenter

som år 2011. Sedan dess har antalet minskat något, men det är mycket marginellt. Och det är fortfarande många fler studenter än det var 2006.

Var får Agneta Gille det ifrån att vi skulle ha dragit ned under vår period eller att det skulle ha varit ännu fler för tio år sedan? Det är inte sant. Det är en ren bluff. Det har aldrig varit så många studenter på svenska högskolor som 2011, inte något år som utbildningsministrarna har hetat Östros, Pagrotsky och Carl Tham. Det är sanningen. Vi ska vara korrekta med siffrorna här.

Ungdomsarbetslösheten är ett stort problem. Man ska dock ha klart för sig att det inte är den här gruppen som blir arbetslösa, utan det är de som hoppar av gymnasieskolan. De är inte ens behöriga till universiteten. 30 procent av varje årskull fullföljer inte gymnasiet därför att gymnasiet i Sverige har haft ett krav på att alla ska bli högskolebehöriga. När de inte når det målet hoppar de av. Det är i den gruppen vi har de stora problemen med ungdomsarbetslöshet. Det problemet är mycket stort, och vi jobbar med det på olika sätt. Tidigare regeringar har jobbat med det, men det är fortsatt bara att erkänna att vi inte har lyckats. Det gjorde inte tidigare regeringar heller. Men lösningen på det är inte att bygga ut platser som de här ungdomarna inte ens kan komma in på, utan det är lärlingsutbildningar och andra typer av utbildningar för den gruppen av elever som är lösningen.

Bulken i ungdomsarbetslösheten är ungdomar som inte ens är behöriga till högskolan, så det är ingen lösning att bygga ut fler platser för dem, utan det är komvux och annat som behövs för dem. Staten satsar väsentligt mer på vuxenutbildning i dag än vad staten satsade 2006 på grund av krisen.

Herr talman! Det finns en annan aspekt av detta. Jag tar ofta den här typen av debatter med socialdemokratiska riksdagsledamöter, och jag kan säga att Agneta Gille är den första som argumenterar för något av de stora universiteten. Jag möter den ena socialdemokratiska riksdagsledamoten efter den andra som står här och säger att de stora universiteten har för mycket resurser och att de borde spridas ut på de små högskolorna. Senast var det väl Peter Persson i Jönköping som sade det. Jag kan namnge en lång rad socialdemokratiska riksdagsledamöter, Hultqvist i Borlänge är ett exempel, som säger att vi ska ta pengar från Uppsala och Lund och sprida ut på de små högskolorna.

Det skulle vara intressant att höra vad Agneta Gille säger om den argumentationen. Vad de säger är att det är så det blir om Socialdemokraterna tar över. Jag skulle vilja höra Agneta Gilles kommentar till det.

Anf. 40 AGNETA GILLE (S):

Herr talman! Jag läste lite grann på Uppsala universitets rektorsblogg, och där står det att det har varit en myndighetsdialog mellan rektorerna och Utbildningsdepartementet. De fick inga löften eller tydliga utfästelser för framtiden, skriver de. Inför höstterminen 2013 har antalet sökande ökat med hela 40 procent. Det är ju helt otroligt, och det visar att det verkligen är ett tryck. Rektor skriver: Samtidigt är det beklagligt att vi håller på att minska antalet utbildningsplatser med nära 10 procent. Det här är inte bara ett rekord i antalet ansökningar, utan det kommer också att bli ett rekord i antalet avslagna ansökningar.

Det är mycket beklämmande, ministern, att det är på detta sätt. Vi tycker från Socialdemokraternas sida att det är oerhört viktigt att satsa på högskola och högre utbildning.

Jag kan inte gå i svaromål för vad mina partikamrater har sagt, men vi har en satsning på de högre utbildningarna. Det är det som är det viktiga. Vi har haft med krav på 35 000 nya utbildningsplatser som skulle skapas. Det finns alltså hela tiden en vilja från vår sida att ta med detta.

Jag vill nämna för ministern, gällande artikeln som jag talade om, att journalisten hade sökt ministern för att få en kommentar. Han lyckades inte med det, utan minister Björklund avböjde och hänvisade till statssekreterare Peter Honeth. Han intervjuades i Upsala Nya Tidning och gav då en känga till högskolan och Uppsala universitet för bland annat bristande planering. När det gäller utbildningspengarna som försvunnit har det handlat om tillfälliga satsningar som avslutats, sade han. Men så har det ju inte låtit på ministern när man har pratat om de satsningar som har gjorts. Då har ministern hela tiden framhållit vilka satsningar som har gjorts, och nu får vi reda på här att de här utbildningspengarna bara har varit tillfälliga satsningar som har avslutats.

Först tog man bort 20 000 platser, och sedan tillförde man ett antal platser och sade: Hej och hå, vad vi satsar på utbildning och är duktiga på att ta fram detta! Men man glömde bort den stora neddragning som gjordes.

Man måste också mäta det här i förhållande till befolkningmängden. Det gör vi när det gäller arbetsmarknadssiffror och arbetade timmar, så varför inte också när det gäller utbildning?

Ni har satsat på över 100 miljarder i skattesänkningar. Är det viktigare för ministern att satsa på de här skattesänkningarna än att låta Sveriges unga få en utbildning så att Sverige laddar och gör sig redo för att återigen ta initiativet och få väldigt framgångsrika företag?

Jag vill också, om ministern ursäktar, återge en kommentar på Twitter som jag smålog åt. Det stod så här: Om Jan Björklund skulle vara ledare för det svenska friidrottsförbundet skulle höjdhopparna bli tvungna att gå tillbaka till saxstilen.

Så vill inte de unga ha det i dag. Jag skulle vilja ha ett svar från minister Björklund. Vilket besked ska jag lämna till de unga i Uppsala?

Anf. 41 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr talman! Lägg siffran 2 500 på minnet. Det är 2 500 fler platser i Uppsala med mig som utbildningsminister än vad det var när Socialdemokraterna styrde. 2 500 platser. Eftersom inte alla studenter studerar på heltid motsvarar det i själva verket många fler studenter. Det är 27 000 fler platser på universitet och högskolor i dag än vad det var när Socialdemokraterna styrde.

Sifferexercisen är svår att hänga med i med 10 000 eller 5 000 platser fram och tillbaka, men när man räknar ihop allt är det 27 000 fler platser vid universitet och högskolor i dag än när Agneta Gilles parti styrde. Det har aldrig varit så många studenter i svensk högskola som 2011 när jag var utbildningsminister, aldrig någonsin.

Jag lovar att det finns 500 myndighetschefer i Sverige – rektorer för högskolor och alla möjliga generaldirektörer – som alla om de blir intervjuade i en tidning kommer att säga att de vill ha mer pengar. Alla 500

kommer att säga det, tro mig. Ger vi mer pengar kommer alla 500 att säga att de vill ha ännu mer pengar. Det funkar inte att hänvisa till en intervju med en myndighetschef som vill ha mer pengar och säga att det ska vara grunden för beslutet. Så funkar det inte, och så funkade det inte med tidigare regeringar heller.

Jag noterar en sak, och det är att Agneta Gille undviker frågan om hur vi ska fördela resurserna. Det är sant att många studenter söker till de stora universiteten i Uppsala och på andra orter. Det system som är uppbyggt, inte av mig utan av tidigare regeringar, innebär att man begränsar platserna där för att trycka ut studenterna på regionala högskolor. Det är det system vi har, och det är tidigare regeringar som har valt det, nämligen socialdemokratiska sådana.

Jag är beredd att göra så att vi tar in dem som söker till Uppsala universitet, men följderna blir att man får lägga ned högskolorna runt omkring. Jag kan lova att det får Agneta Gille inte stöd för i sitt parti, för alla andra socialdemokrater, inklusive de som sitter i utbildningsutskottet, argumenterar enbart för att vi ska satsa på de regionala högskolorna och aldrig på de stora universiteten. Där ska man skära ned.

De ord som till exempel Peter Persson och Peter Hultqvist använder i den här debatten om Uppsala universitet och Lunds universitet är otroligt nedlåtande. Det är så tongångarna är i ditt parti, Agneta Gille. Det är jättebra om ni nu vill prioritera de stora universiteten, men ta då strid för det i ditt parti. Jag är beredd att omfördela platser till de stora universiteten där söktrycket finns om det går att få majoritet för det i denna riksdag. Då är vi överens. Men det hjälper inte att du ensam tycker så om du inte har ditt parti med dig. Det är det som det handlar om.

Jag är medveten om att vi har ett jättestort söktryck i Uppsala, Lund och några ställen till. Skulle vi släppa in alla sökande där skulle flera av de små högskolorna knappt finnas. Det är sanningen. Låt oss diskutera den förändringen om det är det du vill och om du har ditt parti med dig.

I stort sett kommer alla som söker till svensk högskola in. Alla kommer inte in på sina förstahandsval, för det är så systemet är konstruerat, men alla kommer in. Så kommer det att vara nu också.

Sedan står vi inför en stor demografisk nedgång de kommande åren då ungdomskullarna sjunker dramatiskt. Det är därför som gymnasieskolor läggs ned i Sverige just nu. Om några år blir det många tomma platser på våra högskolor. Det måste vi vara medvetna om. När det gäller fördelningen mellan de stora universiteten och de små högskolorna är jag helt med Agneta Gille om hon säger att vi borde se över den. Men jag får bara skäll från Agneta Gilles parti varje gång jag tar upp frågan.

Anf. 42 AGNETA GILLE (S):

Herr talman! Jag är väldigt angelägen om att totalen av antalet högskoleplatser blir högre. Det är totalen som är viktig. Jag är naturligtvis också angelägen om att vi har en fördelning över hela landet. Men för mig är det också viktigt att universitetet har möjlighet att ta in de elever som söker. En del av det här, med den spridning som ministern pratar om, är bland annat Campus Gotland, som nu ingår i Uppsala universitet och är en fantastisk del. Där kan vi se att det blir ett söktryck också på Gotland. Söktrycket är en del av det. Att se till att vi får den spridningen över landet är viktigt.

Det behövs fler utbildningsplatser i hela landet. Det behövs fler vid Uppsala universitet och säkert också vid Lunds universitet. Det behövs fler högskoleplatser och utbildningsmöjligheter. Det är kärnan i denna debatt.

Sedan har vi synen på utbildningen – att vara så nöjd med att utbildningsresultaten sjunker. Det känns som om man går tillbaka i tiden. Det är föråldrat. Det är en signal från minister Björklunds sida till skolsystemet, till skolorna och utbildningen, som inte är bra.

Nej, vi behöver skärpa oss. Vi behöver se till att utbildningsnivåerna blir bättre, att antalet utbildningsplatser utökas, att det blir en satsning så att vi förbereder Sverige med kvalificerad yrkesutbildning när allt vänder. På så sätt får vi högt kvalificerade och högt utbildade personer som klarar framtiden. Jag är hoppfull om att vi kommer att se en sådan tendens efter nästa val.

Anf. 43 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr talman! Jag är glad att Agneta Gille berömde sammanläggningen av Uppsala universitet och högskolan på Gotland. Hon skulle ha hört sina partikamrater när jag fattade det beslutet. Det var inte populärt. Det talades om nedläggning, och det var alla möjliga ord som användes i kritiken mot mig. Jag tycker att det är bra att det beslutet fattades, men det hade inte fattats med en rödgrön regering, det kan jag säga.

Nu flög debatten i väg till andra frågor. Ja, utbildningsresultaten sjunker i svensk skola. Så är det. Därför lägger vi om hela den svenska utbildningspolitiken. Det blir nya läroplaner, nytt betygssystem, ny lärarutbildning, lärarlegitimation, ny skollagstiftning, hela paketet. Socialdemokraterna har röstat nej till nästan allt. De har varit emot allt. De vill bara ha det gamla. Den politik som skapade problemen skulle fortsätta att föras. Det var ert alternativ, Agneta Gille.

Vi lägger nu om politiken. Det blir högre krav för att bli lärare, högre krav i skolan, mer utvärdering och bedömning, fler speciallärare, alltså en lång rad förändringar. Vi gör det för att den gamla politiken hade totalhavererat. Det är sanningen.

När det gäller högskolan kan man inte bara räkna antalet platser. Trots det, ska jag säga, har det aldrig varit så många platser i svensk högskola som under min tid som minister, aldrig någonsin under de röda regeringarna. Det är fler platser nu, men jag tror inte att den enda vägen till frälsning är att tala om fler platser. Det måste också finnas kvaliteten i utbildningarna. Där ligger fokus numera, att upprätthålla en mycket hög kvalitet. Det räcker inte att vi döper om gymnasierna i Sverige till högskolor och tror att vi därmed höjer utbildningsmålen. Det gör vi inte. Vi måste ha akademisk kvalitet på våra högskolor. Det är bakgrunden till våra reformer.

Uppsala har fler platser nu – om vi enbart talar om Uppsala universitet – än de hade när Agneta Gilles parti styrde. Det vet också rektor och skolledning där.

Överläggningen var härmed avslutad.

13 § Svar på interpellation 2012/13:411 om jämställdheten i näringslivet

Anf. 44 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Patrik Björck har frågat mig om jag tänker ta initiativ till konkreta förslag på ökad jämställdhet i näringslivet på såväl nationell som europeisk nivå. Han har också frågat om jag tänker ompröva regeringens negativa inställning till kommissionär Redings initiativ att öka jämställdheten i näringslivet bland annat genom kvotering till bolagsstyrelser.

Regeringens – och min – uppfattning om lagstiftning för att åstadkomma en jämn könsfördelning i bolagsstyrelserna är väl känd. Det är ägarna, inte politikerna, som ska ha ansvar för att se till att styrelsen präglas av en mångfald och att den samlade kompetens som finns bland både kvinnor och män tas till vara.

I de företag som staten äger har vi tagit detta ansvar, och vi har åstadkommit en jämn könsfördelning. Det bör också börsbolagen kunna göra, inte minst mot bakgrund av att de genom koden för bolagsstyrning ålagt sig själva att främja jämn könsfördelning i styrelserna.

Vad gäller kommissionens direktivförslag anser regeringen inte att frågan om könsfördelning i bolagsstyrelser lämpar sig för lagstiftning på EU-nivå, en bedömning som för övrigt både riksdagen och flera andra medlemsländer delar. Sverige deltar aktivt och konstruktivt i de pågående förhandlingarna. I nuläget handlar det främst om att rätta ut en mängd frågetecken som gäller direktivförslaget i förhållande till den svenska bolagsrätten. Vi är också angelägna om att värna den undantagsregel i direktivets förslag som medger att medlemsländer med nationella system som kan bidra till målet om minst 40 procent av vardera könet får tillämpa dessa i stället för direktivets regler.

Jag för kontinuerliga samtal med företrädare för näringslivet för att diskutera vad näringslivet kan göra, och vad politiken kan bidra med. En central fråga är varför vissa företag lyckas bättre än andra, och svaret är i korthet att företag med en jämn könsfördelning i ledningen har bestämt sig på högsta ledningsnivå att utgå från kompetens, inte manligt kön.

Jag kommer att fortsätta dialogen med näringslivet och andra centrala aktörer för att diskutera strategier för hur synen på bemanningen av ledande positioner och av styrelser kan utvecklas, med en jämn könsfördelning som mål.

Anf. 45 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr talman! Tack så mycket, ministern, för svaret på interpellationen! Jag inledde min interpellation med att hänvisa till Norge. Norge har tagit över ledartröjan och blivit ett föregångsland i jämställdhet. Tidigare delade Sverige detta med att vara ett föregångsland med Norge. I EU har EU-kommissionären tagit på sig ledartröjan och leder arbetet för jämställdhet, vilket normalt sett den svenska regeringen skulle ha ställt sig bakom, stöttat och varit en del av.

Från att tidigare, herr talman, ha varit ett föregångsland på jämställdhetsområdet har Sverige numera sällat sig till bakåttärvarna. Sverige borde naturligtvis i stället ha stöttat de progressiva krafterna i EU och främjat jämställdheten på alla områden, inklusive näringslivet. Det är

grunden till interpellationen, alltså det sorgliga faktum att Sverige numera tillhör bakåtsträvarna i jämställdhetsarbetet.

Det är dock sorgligare än så, herr talman. I sitt svar till mig säger ministern, och det står också i det skrivna svaret, att ”regeringens – och min”, det vill säga ministrarnas, ”– uppfattning om lagstiftning för att åstadkomma en jämn könsfördelning i bolagsstyrelserna är väl känd”. Det är sant. Sveriges regering består ju av en koalition av fyra partier, och jag har stor respekt, herr talman, för att man i en koalition bestående av ett antal partier ibland är tvungen att kompromissa, att kanske behöva släppa sina hjärtefrågor, att inte alltid få igenom allt vad man vill. Jag har stor respekt för det.

Det sorgliga i det här fallet är att det numera är Folkpartiet som är bromsklossen i jämställdhetsarbetet i regeringen. Det är någonting nytt. Om det varit så att ministern visat framåtanda och en progressiv inställning när det gäller jämställdhetsarbetet men blivit nedröstad av finansministern eller av statsministern, eller blivit motarbetad av det tidigare konservativa partiet, kunde man möjligen ha haft en viss förståelse för ministrarnas dilemma. Men vetskapen att en folkpartistisk jämställdhetsminister är den som bromsar regeringen i frågorna om jämställdhet är naturligtvis smärtsam för alla oss som tycker att jämställdhet är viktigt.

Vi har alltså att hantera två stora besvikelser. Den ena besvikelsen i jämställdhetsarbetet är Sveriges position. Den andra besvikelsen i jämställdhetsarbetet är Folkpartiets position. Dessa förändringar kommer givetvis att försvåra ett fortsatt jämställdhetsarbete. Vi socialdemokrater har tidigare haft en allierad i det arbetet, men det har vi inte längre. Det innebär inte att vi socialdemokrater ger upp för det, men det är som sagt en besvikelse att som svensk se hur Sveriges position har förändrats och att som socialdemokrat se att en tidigare allierad i jämställdhetsarbetet har övergett oss.

Anf. 46 MARGARETA CEDERFELT (M):

Herr talman! Jag begärde ordet därför att frågan om könskvotering till bolagsstyrelser var uppe för subsidiaritetsprövning i civilutskottet före jul. Jag tror faktiskt att ärendet debatterades sista dagen före juluppehållet. I den subsidiaritetsprövning som vi gjorde då fann vi i civilutskottet att det stred mot subsidiaritetsprincipen och att vi i Sverige ser det som att det är ägarens ansvar hur styrelsen ska utses.

Jag tycker att detta är en viktig fråga som vi som svenskar ska ställa oss bakom, för det är viktigt att ha en stark och tydlig styrelse som har ett uppdrag från ägarna.

Som jämställdhetsministern sade finns det en kod för bolagsstyrning som näringslivet självt har arbetat fram och också ska följa. Från politiskt håll har åtskilliga initiativ tagits av Näringsdepartementet. Jag tänker på mentorprogram, kvinnliga förebilder och så vidare. Det är viktigt att komma ihåg att detta arbete sker.

Vad jag också vill lyfta fram är att det är väldigt lätt att fokusera på styrelsen när det handlar om jämställdhetsfrågor. Men kom ihåg att det också finns ledningsfunktioner i företagen! Det handlar om vd-poster med mera. Det måste på dessa poster finnas kvinnor som meriterar sig för styrelseuppdrag. Dessutom är det ledningsfunktionen som har det operativa ansvaret i företaget. Där behöver det också finnas fler kvinnor.

Framför allt tänker jag på alla dessa unga kvinnor och män som utbildar sig och ska kunna veta att det finns en karriär på lika villkor.

När Patrik Björck står och talar om att Alliansen är en bromskloss svarar jag med ett rakt nej. Det är vi inte. Samtliga fyra partier inom Alliansen står enade. Detta gjorde vi i civilutskottet, och det gör vi nu också.

Jag skulle vilja slå tillbaka mot Socialdemokraterna. Vad gjorde ni egentligen under alla de år då ni befann er i majoritet, och vad gör ni nu? Ni talar om att kvinnors företagande inte ska räknas, till exempel inom hälso- och sjukvård. Det är att direkt slå ned mot kvinnors meritering för styrelseuppdrag. När jag säger ”inte ska räknas” åsyftar jag de debatter som förs om att det inte ska finnas vinstutdelning samt svårigheterna för kvinnor att teckna avtal med landsting och kommuner där socialdemokrater styr. På så sätt försvårar man för kvinnor som driver företag att kunna etablera sig och driva företag framgångsrikt. Titta inte bara på styrelser rent isolerat, utan titta också på hur möjligheterna och förutsättningarna ser ut för kvinnors aktiva deltagande i näringslivet!

Anf. 47 CHRISTER NYLANDER (FP):

Herr talman! Jag begärde ordet när Patrik Björck sade att Sverige är ett bakåtsträvande land och att Folkpartiet numera är en bromskloss. Det är ett mycket konstigt ställningstagande som också visar på den skevhet i debatten som Patrik Björck bidrar till. Man lyfter fram frågan om lagstiftad kvotering i de största aktiebolagens styrelser som den viktigaste jämställdhetsfrågan, egentligen den enda jämställdhetsfrågan. Det är utifrån den som Sverige och Folkpartiet ska mätas. Det blir väldigt märkligt.

Jag skulle vilja se ett Sverige som sjuder av framtidshopp, där unga tjejer och killar känner att det är ett land där de kan förverkliga sig själva och har stora chanser att nå sina livsmål, inte därför att de har låga mål eller låga ambitioner utan därför att möjligheterna är väldigt stora. Då måste man fundera på hur man kan förbättra skolan, så att fler lyckas där. Man måste fundera på hur arbetsmarknaden kan fungera bättre, så att fler kan komma in på arbetsmarknaden och göra karriär. Men man måste också se de strukturer som finns och som håller tillbaka framför allt tjejer. Tjejer får lägre lön och sämre karriärmöjligheter trots att de pluggar mer och har bättre resultat i skolan. Det finns strukturer i vardagen som håller tillbaka tjejer och kvinnor och gör Sverige till ett land som inte är fullt jämställt. Man ska identifiera de verkliga hindren i vardagen, inte leta efter symbolfrågor.

Herr talman! I själva verket tror jag att fokuset på enskilda symbolfrågor, när vi väljer att identifiera några enstaka saker, ibland kommer att innebära att jämställdhetsarbetet försvåras. I det här fallet säger Patrik Björck att vi ska mätas utifrån om vi lagstiftar om kvotering till bolagsstyrelser eller inte. Gör man inte det är man en bakåtsträvare. Han väljer att inte se allting annat som måste göras och allting annat som görs. Det är en viktig fråga att fler kvinnor tar plats på ledande positioner och att fler kvinnor tar plats i styrelsen i aktiebolagen, men den frågan får inte skymma allting som är ännu mycket viktigare, om tjejer och killar i det här landet ska ha lika möjlighet att forma sina egna liv.

Jag roade mig tidigare med att kolla vilka interpellationer Patrik Björck ställt i jämställdhetsfrågan under detta riksmöte. 100 procent av

dessa två handlar om kvotering till bolagsstyrelser. Det visar också det skeva fokus som ibland kommer i jämställdhetsdebatten och som jag tror är skadligt för jämställdhetsarbetet på lång sikt. Vi måste se vardagen på arbetsplatserna och i familjen, se de verkliga strukturer som innebär att tjejer och killar i det här landet inte har samma chans.

Herr talman! Ansvarigt statsråd tog tidigare upp att hon diskuterar rätt mycket med arbetsmarknadens parter och näringslivet om andra verkningfulla saker som kan göras. Jag tycker att det vore väldigt trevligt om delar av den här debatten kunde handla om annat, sådant som verkligen ger verkan i vardagen. Därför skulle jag önska att statsrådet också använde någon sekund till att prata om sådant.

(forts.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.57 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 18.00.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 18.00.

13 § (forts.) Svar på interpellation 2012/13:411 om jämställdheten i näringslivet

Anf. 48 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Låt mig börja det här inlägget med att trösta Patrik Björck och försöka gjuta lita olja på hans besvikelsevägor: Sverige är i sanning fortfarande ett föregångsland när det gäller jämställdhetsarbete. I fyra av fem internationella undersökningar hamnar Sverige på första plats.

I mars i år hade jag förmånen att leda en delegation av svenska delegater som på CSW, kvinnokonferensen i New York, bidrog till att finna konsensus kring ett radikalt och bra manifest för utvecklingen för kvinnorna i världen. Den regering jag representerar har anslagit stora medel till en nordisk kvinnokonferens, Nordiskt Forum, som äger rum i juni 2014. Där kan säkert Patrik Björck och jag mötas och tillsammans med kvinnorörelsen i Sverige och övriga Norden diskutera vad vi har kvar att göra och hur det ska göras. Det väcker också stor upprymdhet och glädje i hela världens kvinnorörelser att vi i Sverige och Norden tar det initiativet.

I förra veckan var jag inbjuden till Polen för att berätta hur vi håller en hög nativitet genom en jämställdhets- och familjepolitik som verkligen är föregångare i världen. Jag är också ansvarig för förskolorna, som på alla sätt är föregångare i världen, både när det gäller att jobba med genuspedagoger och när det gäller att erbjuda kvinnor och män möjlighet att förvärvsarbeta.

När det så gäller representationen av kvinnor i maktens styrelserum har vi i de statligt ägda bolagen numera 49 procent i styrelserna, och 43 procent av vd:arna i våra bolag är kvinnor. Vi har också krav på hur ledningsgrupperna ska se ut, och där är vi uppe i snart 40 procent. Jag delar Patrik Björcks frustration över hur det ser ut i de privata styrelserummen, men jag har mina ideologiskt grundade skäl att vara försiktig med att vilja stifta en lag så fort jag ser något jag inte gillar. Jag kan tänka mig att pröva andra vägar, att föra diskussion och följa allt det som händer på det här området inom den privata sektorn, och det gör jag också.

Jag accepterar dock inte Patrik Björcks världsbild att den enda och allena avgörande frågan för om man är en mörkblå – kolsvart – bakåtsträvare eller framåtsyftande politiker handlar om huruvida man i Sveriges riksdag ska fatta ett beslut om vilka som ska sitta i börsbolagens styrelser. Jämställdhet är så mycket större, så mycket vidare och så mycket bredare än det. Jag är stolt att kunna säga att jag är jämställdhetsminister i ett land som är en föregångare.

Anf. 49 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr talman! Det är sant; vi är fortfarande ett land som i internationell jämförelse sticker ut. Jag förstår att jämställdhetsministern i till exempel FN-sammanhang kan så att säga göra fördel jämföringsfrågorna. Jag vill inte ta ifrån jämställdhetsministern det, och jag ska vara ärlig och säga att jag förstår det.

Jag ställer dock mycket högre krav. Det är ungefär som när finansministern säger att svensk arbetslöshet är bra jämfört med Greklands. Då ställer jag mycket högre krav. Jag jämför såklart inte Sveriges jämställdhetsfrågor med vilka länder som helst i världen, utan jag jämför med de bästa. Jag jämför dessutom Folkpartiet med de bästa, eftersom Folkpartiet har en stolt historia. Min besvikelse hade naturligtvis inte varit så stor om Folkpartiet inte hade haft en så stolt historia. Det är alltså bakgrunden.

Svenska Dagbladet hade för några veckor sedan en artikel om kvoter. Där stod det: ”Norge blev 2005 först i världen med detta när man införde regler om minst 40 procent kvinnor i bolagsstyrelserna. De företag som inte följer reglerna har staten rätt att upplösa. Totalt är andelen kvinnliga styrelseledamöter i norska bolag i dag 44 procent – i Sverige bara en fjärdedel. Och den förändring som sker går mycket sakta. Mellan 2010 och 2012 ökade andelen kvinnor i svenska bolagsstyrelser med endast 1,9 procentenheter.”

Sedan står det något intressant, herr talman. Det är ändå så när man ska jämföra sig att det är spännande att se om det är vi som är annorlunda som vill ta till lagstiftning eller om det kanske faktiskt är så att vi är annorlunda som *inte* tar till lagstiftning. Artikeln fortsätter: ”Flertalet länder i Europa däribland Italien, Frankrike, Nederländerna, Finland, Danmark, Spanien och nämnda Norge har redan någon form av lagstiftning för att få bolagen att ta in fler kvinnor i styrelserna. Ett lagförslag inom EU är också på gång även om det mött motstånd.”

I den kontexten, herr talman, blir det inte så väldigt extremt, märkvärdigt eller en revolutionär metod att lagstifta. Det verkar i stället vara ganska mainstream och så att säga normaliteten i Europa, och det verkar

vara så att många känner frustration över att det går så långsamt med jämställdheten i näringslivet. Det är inte bara jag och jämställdhetsministern, utan det är många som känner det runt omkring i Europa. Till skillnad från oss är dock de andra beredda att göra någonting, men det är ju inte jämställdhetsministern. Det är det som är så anmärkningsvärt.

Jag skulle tycka att det normala hade varit att Sverige gick före även i denna fråga. I många frågor ligger vi, precis som jämställdhetsministern är inne på, i framkant – långt i framkant. Vi kan vara stolta över vårt jämställdhetsarbete i Sverige. Åtminstone historiskt kan man vara det också som folkpartist. Nu håller vi dock på att sacka efter, och det är det som är problemet: Från en topposition håller vi på att tappa, och dessutom tappar vi initiativet.

Vi borde naturligtvis, jämsides med Norge, ha gått i täten för jämställdhet även i näringslivet och inte som det nu är liksom sträva emot och gå emot EU-arbetet. Vi är inte de som går först. Vi skulle ha varit före EU i de här frågorna! Det är det som är mitt krav på jämställdhetsministern och regeringen: att man går före, att man är konstruktiv, att man vill någonting, att man visar en god vilja och att man inte nöjer sig med att det inte händer någonting. Det måste vi ändå vara överens om: Tittar man på situationen som den ser ut i dag i näringslivet händer det ingenting. Eller – ursäkta mig, herr talman – det händer mycket, mycket lite, om jag ska vara precis.

Anf. 50 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Precis som Patrik Björck säger är det många som engagerar sig och jobbar för att öka andelen kvinnor och öka mångfalden i maktens rum. De finns rikligt företrädna i svenskt näringsliv, och det finns mycket intressant att lära sig av och följa där.

Battle of the numbers är ett initiativ där tio stora bolag med sina ledningar i spetsen nu jobbar under ett år för att öka jämställdheten i sina företag.

Det finns något som heter Styrelsebalans, som i helsidesannonser i Dagens Industri berättar att deras uppgift och det de jobbar med är att rekrytera och förmedla kvinnliga styrelseledamöter.

Vi har Rättviseförmedlingen, den civilsamhällesorganisation eller gräsrotsrörelse där 41 000 personer samarbetar för att hjälpa till att sprida kompetens också från andra än heterosexuella, vita män.

Vi har stiftelsen Allbright, som varje år gör rapporteringar, följer upp och finns överallt där jag rör mig. De diskuterar och debatterar de här frågorna.

Varje vecka besöker jag företag som Scan, 3M, H & M och Volvo Lastvagnar där det pågår ett intensivt och hårt arbete, ibland med kvotering som självvald arbetsmetod. Jag tycker att kvotering är en fantastisk arbetsmetod. I politiken har vi tillämpat den rätt mycket. Jag är för det, men jag är mot och känner mig tveksam till att lagstifta. Det kan inte vara den enda måttstocken, Patrik Björck. Det kan inte vara så att så fort någon hittar på något ska vi lagstifta för att bestämma en sak. Jag är dock inte rädd för det. Jag var med under Bengt Westerbergs ledning då man införde den första pappamånaden. Jag tycker att det är toppen att visa vad man står för. I de fall det rör sig om till exempel allmänt finansierade försäkringar räds inte jag. Men jag räds ett samhälle där man vid

vartenda problem, varenda sak man vill ändra på, varenda misshällighet i samhället ska stifta en lag.

Jag ser med otålighet och ilska på att det inte går tillräckligt fort. Jag vill fortsätta med att i dialog och samtal tillsammans med de parter i näringsliv och fack som jobbar med de här frågorna vara en positiv, sträng och drivande kraft. Men jag är inte redo för ett beslut i Sveriges riksdag om hur det här ska skötas, även om man har gjort det på några andra håll i världen. Man behöver inte alltid göra som andra gör.

Anf. 51 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr talman! Min uppmaning till jämställdhetsministern var inte att göra som andra gör utan att vara före andra, gå i spetsen, inte vara längst bak och vänta in det som händer. Det är bättre att ta initiativet. Det uppmanar jag jämställdhetsministern till.

Jag är tvungen att citera ur en annan tidning, där en kvinna, Heli Heino Medin, skriver om kvotering. Hon har annonserat i Dagens Industri: ”Kvinna – Ledig för styrelseuppdrag. (Eftersom det verkar vara svårt att hitta kvinnor till detta ...) Erfarenhet av att bygga upp och driva eget företag. Erfarenhet av styrelsearbete mm.”

Hon har alltså annonserat att hon är villig att ställa upp eftersom man säger att det inte finns kompetenta kvinnor. Hon resonerar – en kvinna med företagsbakgrund som jobbar inom designbranschen – och skriver:

”Förut var jag optimist och tänkte att världen går väl framåt. Men nu har jag ändrat mig. Det går alldeles för sakta, och vi som lever nu vill se någon ändring i vår livstid. Män väljer män och det behövs kvotering för att något ska hända”, säger Heli Heino Medin som i en annons i Dagens Industri anmäler sig till bolagsstyrelseuppdrag.

Det är just detta det handlar om. Det handlar inte om att vi alltid ska lagstifta om allting när som helst hur som helst i första rummet. Det handlar om att man når en gräns någonstans där det där tålmodet tryter och man faktiskt vill se någonting under sin livstid, eller åtminstone under sina barns livstid, och kan mäta förändringarna och se att det rör sig framåt.

Jag har förstått och hört här att det tydligen bara är finansministern i regeringen som kämpar för kvotering i bolagsstyrelserna, och Folkpartiets jämställdhetsminister är mot. Men jag hoppas och tror – trägen vinner – att vi kan övertyga jämställdhetsministern om detta och kan flytta frågan framåt.

Anf. 52 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Anders Borg har suttit i regeringen i snart sju år. Han driver inte den här frågan, men han har i sju år i ansvarig ställning som ansvarig minister år ut och år in sett att ingenting händer. Han har tappat tålmodet och han sade: Nu får det väl vara dags för kvotering.

Jag tycker att han som finansminister har stått ut länge. Han har stått ut i sju år. Jag är inte säker på att mitt tålmod kommer att vara så länge. Men jag fortsätter att vara optimist. Jag tycker att under de fyra månader som jag har varit jämställdhetsminister har jag sett många goda saker hända, till exempel att en förbannad kvinna sätter in en annons i Dagens Industri. Hon gör rätt. Det finns kompetens och bredd både bland kvinnor och bland andra underrepresenterade grupper i maktens rum. Jag vill vara

med och bidra till att de får den plats de förtjänar. Sedan får vi väl ser när mitt tålamod tar slut. Tack för debatten!

Prot. 2012/13:112
28 maj

Överläggningen var härmed avslutad.

14 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Propositioner

2012/13:158 Ändringar i lagen om dödförklaring

2012/13:161 Bemyndiganden för elektronikavfall och bekämpningsmedel

2012/13:166 Handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden

Skrivelse

2012/13:130 Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2012

Trafikutskottets utlåtande

2012/13:TU20 Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till förordning om åtgärder för att minska kostnaderna vid utbyggnad av höghastighetsnät

Miljö- och jordbruksutskottets utlåtande

2012/13:MJU18 En europeisk strategi för plastavfall

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande

2012/13:MJU19 Djurskydd m.m.

Finansutskottets betänkande

2012/13:FiU24 Utvärdering av penningpolitiken för perioden 2010–2012

Utrikesutskottets betänkande

2012/13:UU11 Strategisk exportkontroll 2012 – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden

Trafikutskottets betänkanden

2012/13:TU17 Fordons- och vägtrafikfrågor

2012/13:TU18 Luftfartsfrågor

15 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 27 maj

2012/13:447 EU:s hot om straffullar mot kinesiska solpaneler

av *Carl B Hamilton* (FP)

till statsrådet *Ewa Björling* (M)

2012/13:448 Trängselskatt och kollektivtrafik i Stockholm
av *Jens Holm* (V)
till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

den 28 maj

2012/13:449 Regeringssamverkan med Sverigedemokraterna
av *Peter Persson* (S)

till statsminister Fredrik Reinfeldt (M)

2012/13:450 Bristerna inom svensk ambulanssjukvård

av *Ingela Nylund Watz* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2012/13:451 Kvinnor och barn i rättens gränsländ

av *Amineh Kakabaveh* (V)

till statsrådet Maria Arnholm (FP)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 4 juni.

16 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 27 maj

2012/13:542 Jobbstimulans och ekonomiskt bistånd

av *Meeri Wasberg* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2012/13:543 Det svenska friluftslivet

av *Jan-Olof Larsson* (S)

till miljöminister Lena Ek (C)

2012/13:544 Syntetisk diesel i miljözon

av *Jan-Olof Larsson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

den 28 maj

2012/13:545 Vägtullsutredningens förslag

av *Lars Johansson* (S)

till finansminister Anders Borg (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 4 juni.

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 24 maj

2012/13:514 Arbetsgivaravgiften för unga

av *Anders Karlsson* (S)

till näringsminister *Annie Lööf* (C)

den 27 maj

2012/13:503 Fördröjda biståndsinsatser

av *Hans Linde* (V)

till statsrådet *Gunilla Carlsson* (M)

2012/13:508 Kryssningskajen i Visby hamn

av *Gunnar Andréén* (FP)

till statsrådet *Catharina Elmsäter-Svärd* (M)

2012/13:518 Skolgårdar

av *Christina Oskarsson* (S)

till utbildningsminister *Jan Björklund* (FP)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 4 juni.

18 § Kammaren åtskildes kl. 18.15.

Förhandlingarna leddes

av tredje vice talmannen från sammanträdet början till ajourneringen

kl. 15.57 och

av andre vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Åtterrapporering från Europeiska rådets möte	1
Anf. 1 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	1
Anf. 2 MARIE GRANLUND (S).....	3
Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	4
Anf. 4 MARIE GRANLUND (S).....	4
Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	5
Anf. 6 NILS BROWN (M).....	5
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	6
Anf. 8 NILS BROWN (M).....	6
Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	6
Anf. 10 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	7
Anf. 11 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	8
Anf. 12 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	8
Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	9
Anf. 14 GUNNAR ANDRÉN (FP).....	9
Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	10
Anf. 16 GUNNAR ANDRÉN (FP).....	11
Anf. 17 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	11
Anf. 18 FREDRICK FEDERLEY (C)	12
Anf. 19 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	12
Anf. 20 FREDRICK FEDERLEY (C)	13
Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	14
Anf. 22 JENS HOLM (V)	14
Anf. 23 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	15
Anf. 24 JENS HOLM (V)	16
Anf. 25 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	17
Anf. 26 ROBERT HALEF (KD).....	17
Anf. 27 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	17
2 § Justering av protokoll	18
3 § Meddelande om frågestund	18
4 § Meddelande om aktuell debatt om oroligheter i storstädernas förorter	18
5 § Meddelande om aktuell debatt om läget i den svenska skolan	19
6 § Anmälan om uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden	19
7 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	19
8 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation	20
9 § Hänvisning av ärenden till utskott	20
10 § Förnyad bordläggning.....	20
11 § Svar på interpellation 2012/13:416 om skatteutjämningsystemet	21
Anf. 28 Statsrådet PETER NORMAN (M)	21
Anf. 29 LARS JOHANSSON (S)	21

Anf. 30 Statsrådet PETER NORMAN (M)	22
Anf. 31 LARS JOHANSSON (S).....	23
Anf. 32 PETER PERSSON (S)	24
Anf. 33 Statsrådet PETER NORMAN (M)	25
Anf. 34 LARS JOHANSSON (S).....	25
Anf. 35 PETER PERSSON (S)	26
Anf. 36 Statsrådet PETER NORMAN (M)	27
Ajournering.....	27
Återupptagna förhandlingar	27
Ajournering.....	27
Återupptagna förhandlingar	27
12 § Svar på interpellation 2012/13:424 om minskade anslag till Uppsala universitet.....	28
Anf. 37 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	28
Anf. 38 AGNETA GILLE (S)	28
Anf. 39 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	29
Anf. 40 AGNETA GILLE (S)	30
Anf. 41 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	31
Anf. 42 AGNETA GILLE (S)	32
Anf. 43 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	33
13 § Svar på interpellation 2012/13:411 om jämställdheten i näringslivet	34
Anf. 44 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	34
Anf. 45 PATRIK BJÖRCK (S)	34
Anf. 46 MARGARETA CEDERFELT (M).....	35
Anf. 47 CHRISTER NYLANDER (FP).....	36
(forts.).....	37
Ajournering.....	37
Återupptagna förhandlingar	37
13 § (forts.) Svar på interpellation 2012/13:411 om jämställdheten i näringslivet	37
Anf. 48 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	37
Anf. 49 PATRIK BJÖRCK (S)	38
Anf. 50 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	39
Anf. 51 PATRIK BJÖRCK (S)	40
Anf. 52 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	40
14 § Bordläggning.....	41
15 § Anmälan om interpellationer.....	41
16 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	42
17 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	43
18 § Kammaren åtskildes kl. 18.15.....	43

